

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.4.4.2024

Pani
Marta Szturma
prowadząca działalność gospodarczą pod firmą
Przytulisko i hotel dla zwierząt domowych
„Funny Pets” Szturma Marta
Czartki 49B
98-200 Sieradz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/093 – Zapobieganie bezdomności zwierząt domowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przytulisko i hotel dla zwierząt domowych „Funny Pets” Szturma Marta ¹ , Czartki 49B, 98-200 Sieradz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marta Szturma, właściciel przedsiębiorstwa ² (dalej Kierownik Schroniska, Prowadząca Schronisko). (akta kontroli str. 3-4)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji. 2. Zapobieganie bezdomności zwierząt. 3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024, do zakończenia czynności kontrolnych tj. 10 maja 2024 r., z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Arkadiusz Kałużny, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLO/21/2024 z 26 stycznia 2024 r. Magdalena Łysek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLO/28/2024 z 29 lutego 2024 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Schronisko lub Schronisko dla zwierząt domowych.

² Rozpoczęcie działalności, zgodnie z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej (CEIDG) w dniu 15 maja 2010 r., pod numerami kodów PKD: 96.09.Z - pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana (przeważająca działalność gospodarcza Schroniska) i 75.00.Z - działalność weterynaryjna

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Prowadząca schronisko w okresie objętym kontrolą posiadała wpis do rejestru podmiotów nadzorowanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu⁵, a Schronisko było objęte nadzorem weterynaryjnym. NIK negatywnie ocenia jednak fakt, prowadzenia części działalności bez wymaganych zezwoleń. Pomimo że zezwolenia na prowadzenie Schroniska wydane przez Wójta gminy Sieradz obejmowały teren działki nr 225 w obrębie Czartki (zgodnie ze złożonymi wnioskami przez właścicielkę Schroniska), obszar faktycznie prowadzonej działalności Schroniska wykaczał poza ww. działkę i obejmował działki sąsiednie nr: 226, 227 i 228, dla których Schronisko nie posiadało zezwolenia. Dla 17 gmin spośród 29 Schronisko świadczyło usługi w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminach⁶. Odchody zwierzęce składowane były poza terenem Schroniska w bezpośrednim sąsiedztwie lasu, a Kierownictwo Schroniska traktowało ww. odpady jako obornik niepodlegający ustawie o odpadach i nie poddawało ich unieszkodliwianiu.

W Schronisku zapewniono właściwe warunki bytowania zwierząt, w tym dotyczące infrastruktury, wyodrębniając odpowiednie pomieszczenia, z wyjątkiem dwóch kojców (na 10 zbadanych), których powierzchnia była niewystarczająca do utrzymywania w nich psów o masie powyżej 30 kg, a także z wyjątkiem 11 bud (52% bud w szpitalu zewnętrznym Schroniska), które posiadały ostre metalowe zakończenia daszków, co mogło prowadzić do urazów ciał zwierząt.

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie dobrostanu przebywającym w Schronisku zwierzętom. Zapewniono im odpowiednią opiekę, w tym opiekę weterynaryjną w Schronisku i w zewnętrznym gabinecie weterynaryjnym. Prowadzono kwarantanny oraz obowiązkowe szczepienia wszystkich zwierząt. Ponadto wykonywano dodatkowe szczepienia na wirusowe choroby psów i kotów, a także cyklicznie przeprowadzano odrobaczenia pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych zwierząt.

Dostęp dla wolontariuszy był otwarty, a Schronisko prowadziło aktywną politykę w zakresie ich poszukiwania, również poprzez media społecznościowe.

Prawidłowo i rzetelnie prowadzono wykaz zwierząt przebywających w schronisku, natomiast nierzetelnie prowadzono elektroniczną *ewidencję wyprowadzeń psów na wybieg / spacer*, która nie zawierała elementów wyszczególnionych w § 7 ust. 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁷ - tym samym kontrola częstotliwości wypełnienia obowiązku wyprowadzania psów na spacer / wybiegi w odniesieniu do pojedynczego psa w oparciu o tą ewidencję była niemożliwa.

W zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt Izba pozytywnie ocenia zapewnienie obowiązkowej kastracji/sterylizacji zwierząt. Każdorazowo przeciwwskazania ze względu na wiek lub stan zdrowia dot. wykonania tych zabiegów zostały potwierdzone przez lekarza weterynarii. W Schronisku dokonywano znakowania zwierząt w nim przebywających w okresie do trzech dni od przyjęcia zwierzęcia.

Schronisko należycie przeprowadzało działania na rzecz adopcji zwierząt, w szczególności: wydawało zwierzęta po odbytej kwarantannie, przeprowadzonych szczepieniach, oznakowaniu, kastracji/sterylizacji i zobowiązaniu w zawartych umowach przez adoptujących do realizacji ww. zabiegów w przypadkach adopcji

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej PLW.

⁶ Dz. U. z 2024 poz. 399, dalej ucpg.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 175 – dalej rozporządzenie z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk.

zwierząt, u których z uwagi na młody wiek, nie można było ich przeprowadzić w Schronisku. Schronisko nie realizowało natomiast części postanowień zawartych w umowach z gminami w zakresie rejestracji zwierząt lub zmiany danych w ogólnokrajowej bazie danych zwierząt.

Prawidłowo rozliczano się z wykonanych zadań i w sposób określony z zawartymi umowami, w szczególności przeznaczano na utrzymanie zwierząt określoną umownie część otrzymywanego wynagrodzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą opiekę nad bezdomnymi zwierzętami i zadania, polegające m. in. na: odławianiu bezdomnych zwierząt, sterylizacji / kastracji zwierząt, poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt, Prowadzącej Schronisko powierzyły w 2019 roku 23 gminy⁸, a w 2023 r. powierzyło 14 gmin⁹.

Maksymalna liczba zwierząt, na jaką zostało przewidziane Schronisko zarówno na koniec 2019 i 2023 roku wynosiła 950 psów i 100 kotów. Zgodnie z raportem Powiatowego Lekarza Weterynarii¹⁰ w Sieradzu liczba zwierząt bezdomnych na koniec 2019 r. wyniosła 747 psów i 26 kotów. Na koniec 2023 r. liczba psów wyniosła 484, natomiast liczba kotów 17. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Różnica w liczbie zwierząt znajdujących się pod opieką schroniska pomiędzy rokiem 2019 a 2023 spowodowana jest naszymi decyzjami w zakresie zarządzania i organizacji. Efektem tych decyzji było rezygnowanie ze współpracy z kolejnymi gminami według ustalonego klucza. Obecna liczba zwierząt, którymi się zajmujemy znajduje się w optymalnym zakresie liczbowym pozwalającym osiągnąć odpowiedni efekt skali (możliwości finansowe, sprzętowe, ludzkie) i zachować opiekę na wymaganym poziomie”¹¹. W zakresie maksymalnej liczby zwierząt, na jaką przewidziano Schronisko utrzymanej na 950 psów w każdym roku objętym kontrolą Kierownik Schroniska wyjaśniła, iż: „maksymalną liczbę zwierząt na jaką zostało przewidziane schronisko (950) wskazaliśmy na liczbę zwierząt, którą pozwalają utrzymywać w schronisku wytyczne PLW. Wprowadzenie norm z rozporządzenia nie uruchomiło po stronie PLW zmiany swoich wytycznych udzielonych nam w tym względzie. Jednocześnie wskazujemy, że formalnie (np. w decyzji PLW) nie wskazano nam granicznej liczby zwierząt, nad którą możemy sprawować jednocześnie opiekę w schronisku. W rzeczywistości schronisko nasze jest obecnie przygotowywane na sprawowanie opieki nad liczbą zwierząt w zakresie 450 – 600,

⁸ Gminy z województwa łódzkiego: Radomsko, Złoczew, Zduńska Wola, Miasto Zduńska Wola, Wróblew, Wieluń, Siemkowice, Miasto Sieradz, Pęczniew, Sokolniki, Rząśnia, Kobbiele Wielkie, Ligota Wielka, Sulmierzyce, Klonowa, Kielczygłów, Konopnica, Czastary, Błaszki, Pańków; gminy z województwa wielkopolskiego: Dobra, Kłodawa i gmina z województwa opolskiego – gmina Łambinowice (była to najdalej położona miejscowość od Schroniska, a odległość pomiędzy nimi wynosiła 193 km).

⁹ Gminy z województwa łódzkiego: Pajęczno, Zapolice, Zduńska Wola, Miasto Zduńska Wola, Sulmierzyce, Brzeźno, Sieradz, Miasto Sieradz, Błaszki, Kobbiele Wielkie (była to najdalej położona miejscowość od Schroniska, a odległość pomiędzy nimi wynosiła 105 km), Ligota Wielka, Rząśnia; gminy z województwa wielkopolskiego: Kłodawa i Dąbie.

¹⁰ Dalej PLW.

¹¹ Dodała, że: „Ograniczanie liczby zwierząt w schronisku było m. in. spowodowane rosnącymi kosztami utrzymania infrastruktury, wydatkami na niezbędne remonty i modernizacje. Decyzja w tym względzie była podejmowana w związku z pojawiającymi się informacjami o przewidywanych zmianach w przepisach, które miałyby regulować normy metrażowe. Osoby zarządzające schroniskiem uznały, że ewentualne wprowadzenie „wysokich” norm mogłoby doprowadzić do niemożności dostosowania się schroniska do nowych wymagań, wobec czego podjęto decyzję o stopniowym ograniczaniu liczby zwierząt”.

w zależności od liczby psów w poszczególnych „kategoriach wagowych”, co przekłada się na ilość miejsca, które należy im zabezpieczyć w kojcach”.

(akta kontroli str.: 3-4, 17-673, 1583, 1594, 2046-2068)

1.2. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sieradzu decyzją nr 422 w dniu 28 września 2010 r. nadał Schronisku numer identyfikacyjny 10143403¹², jako podmiotowi prowadzącemu działalność nadzorowaną w zakresie prowadzenia schroniska dla zwierząt. Schronisko uzyskało Weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu - 10148602¹³, w związku z wykorzystaniem w żywieniu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego i/lub produktów pochodnych zgodnie z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.

W okresie poddanym kontroli Schronisko dla zwierząt domowych objęte było nadzorem weterynaryjnym. PLW przeprowadził w Schronisku:

- w 2019 roku siedem kontroli¹⁴, na podstawie których nie stwierdzono niezgodności i nie wydano zaleceń,
- w 2020 roku sześć kontroli¹⁵, na podstawie których nie stwierdzono niezgodności i nie wydano zaleceń,
- w 2021 roku trzy kontrole¹⁶, na podstawie których nie stwierdzono niezgodności i nie wydano zaleceń,
- w 2022 roku siedem kontroli¹⁷. W przypadku kontroli przeprowadzonej w dniu 10 maja 2022 r. kontroler weterynaryjny w uwagach do protokołu kontroli stwierdziła,

¹² Schronisko w całym okresie objętym kontrolą było wpisane do rejestru i miało nadany weterynaryjny numer identyfikacyjny.

¹³ Nadany decyzją PLW nr 171 z dnia 26 kwietnia 2013 r. Strona internetowa Głównego Inspektoratu Weterynarii, Rejestry podmiotów sektora utylizującego w Polsce – Lista zakładów sektora utylizacyjnego zatwierdzonych/zarejestrowanych zgodnie z rozporządzeniem 1069/2009 w zakładce: Sekcja X: Odstępstwa dotyczące wykorzystania ubocznych produktów i produktów pochodnych do specjalnych celów żywieniowych (<https://pasze.wetgiw.gov.pl/uppz1/demo/index.php?s=14>).

¹⁴ Jedna kontrola doraźna – raport z wizytacji Schroniska za 2018 r. z dnia 5 czerwca 2019 r.; jedna kontrola z dnia 3 lipca 2019 r. w zakresie oceny dostosowania gospodarstw utrzymujących mięsożerne zwierzęta futerkowe wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.; cztery kontrole przeprowadzone w dniach: 26 lipca, 30 sierpnia, 3 września i 12 grudnia 2019 r. (wraz z kontrolą w zakresie przystosowania Schroniska do warunków zimowych) - w zakresie przestrzegania wymagań m. in. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U, Nr 156 poz. 1657, dalej rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2004 r.) oraz jedna kontrola przeprowadzona w dniu 16 grudnia 2019 r. w zakresie przygotowania Schroniska do okresu zimowego.

¹⁵ Pięć kontroli przeprowadzonych w dniach: 30 kwietnia, 8 czerwca (wraz ze sporządzeniem raportu Schroniska za 2019 r.), 24 czerwca, 18 sierpnia (wraz z kontrolą w zakresie przystosowania Schroniska do warunków okresu letniego) i 16 grudnia 2020 r. (wraz z kontrolą w zakresie przystosowania Schroniska do warunków okresu zimowego) w zakresie przestrzegania wymagań m. in. rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2004 r. oraz jedna kontrola z dnia 3 grudnia 2020 r. w zakresie oceny dostosowania gospodarstw utrzymujących mięsożerne zwierzęta futerkowe wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.

¹⁶ Dwie kontrole przeprowadzone w dniach: 16 lutego (wraz z kontrolą w zakresie przystosowania Schroniska do warunków okresu zimowego) i 26 maja 2021 r. (wraz ze sporządzeniem raportu z wizytacji Schroniska za 2020 r.) w zakresie przestrzegania wymagań m. in. rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2004 r. oraz jedna kontrola z dnia 22 września 2021 r. w zakresie oceny dostosowania gospodarstw utrzymujących mięsożerne zwierzęta futerkowe wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.

¹⁷ Cztery kontrole przeprowadzone w dniach: 10 maja, 8 czerwca (wraz ze sporządzeniem raportu z wizytacji Schroniska za 2021 r.), 28 września (wraz z załącznikiem do protokołu w zakresie przygotowania działalności Schroniska do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk) w ocenie stopnia dostosowania warunków bytowania zwierząt do ww. rozporządzenia, które wejdą w życie 27 stycznia 2023 r.) i 9 grudnia 2022 r. (wraz z kontrolą w zakresie przystosowania Schroniska do warunków okresu zimowego) w zakresie przestrzegania wymagań m. in. rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2004 r.; jedna kontrola z dnia 13 grudnia 2022 r. w zakresie oceny dostosowania gospodarstw utrzymujących mięsożerne

że w Schronisku prowadzone były prace nad powiększeniem boksów dla psów dostosowujące je do wymagań do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk, dodała, że w Schronisku wdrażano prowadzenie ewidencji wyprowadzania psów na wybiegi. W przypadku kontroli przeprowadzonej w dniu 28 września 2022 r. w zakresie oceny stopnia dostosowania warunków bytowania zwierząt w Schronisku do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk, które wejść w życie 27 stycznia 2023 r. kontroler weterynaryjny w uwagach i zaleceniach wskazała m. in.: umieszczenie termometrów w pomieszczeniach do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę, do utrzymywania młodych oddzielonych od matek i do utrzymywania matek z oseskami; wydzielenie przedziałów bądź pólek umożliwiających czasową separację od szczeniąt; zatrudnienie osoby posiadającej wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika; Schronisko nadal nie prowadziło ewidencji wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacer, a używany przez Schronisko program (...) był w trakcie modyfikacji w celu możliwości prowadzenia takiej ewidencji w formie elektronicznej¹⁸.

- w 2023 roku pięć kontroli¹⁹, w tym cztery dotyczące spełniania wymogów rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk, podczas których stwierdzono, że Schronisko: - nie prowadzi ewidencji w formie elektronicznej wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacer z możliwością sporządzenia wydruku; - nie ujmowało w ewidencji elektronicznej danych obejmujących imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer. W przypadku trzech kontroli stwierdzono, że w Schronisku: - nie ujmowało w ewidencji elektronicznej numeru ewidencyjnego psa oraz daty wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer i nie przechowywało danych wyprowadzających psy w ww. formie do dnia wydania psa ze schroniska. W jednym przypadku ujawniono, że Schronisko nie przechowywało danych obejmujących imię, nazwisko i adres osoby lub nazwę, siedzibę i adres podmiotu, którym przekazano zwierzę przez trzy lata od dnia wydania zwierzęcia ze Schroniska²⁰.

zwierzęta futerkowe wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.; jedna kontrola przeprowadzona w dniu 12 lipca 2022 r. w zakresie przygotowania Schroniska do okresu letniego oraz jedna kontrola z dnia 29 grudnia 2022 r. w zakresie warunków utrzymywania zwierząt w schronisku.

¹⁸ Kontroler weterynaryjny w ww. załączniku do protokołu kontroli stwierdziła również, iż w dniu 28 września 2022 r. znajdowało się 449 psów i 25 kotów. W Schronisku trwały prace nad przebudową i łączeniem kój, wg wstępnego planu z rozmieszczeniem i wielkością kój po wdrożonych zmianach dostosowawczych do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych schronisk Schronisko mogłoby pomieścić 384 psy i 59 kotów.

¹⁹ Cztery kontrole przeprowadzone w dniach: 29 marca, 30 czerwca, 27 września i 28 listopada 2023 r. w zakresie przestrzegania wymagań m. in. rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk oraz jedna kontrola z dnia 30 sierpnia 2023 r. w zakresie oceny dostosowania gospodarstw utrzymujących mięsożerne zwierzęta futerkowe wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.

²⁰ W zaleceniach do protokołów kontroli podano:

- w protokole kontroli z dnia 29 marca 2023 r. kontroler weterynaryjny stwierdziła m.in., że: w Schronisku zatrudnionych było 15 osób, w tym trzech techników weterynarii do stałej opieki nad zwierzętami, Schronisko otwarte było codziennie dla wolontariuszy, którzy mają możliwość wyprowadzania psów na spacer, dodatkowo dwa razy w miesiącu – w soboty organizowany był otwarty wolontariat z możliwością wyprowadzeń psów na spacer. Prowadzono rejestr tych wyprowadzeń. W Schronisku podjęto próbę ewidencjonowania wyprowadzeń psów na spacer lub wybiegi lecz pojawiły się problemy z wprowadzaniem danych i uzyskaniem wydruku. Kontroler weterynaryjny przyjęła, że zwierzęta wyprowadzane są z częstotliwością zapewniającą zaspokojenie ich potrzeb. Ponadto stwierdziła, iż odchody zwierzęce wywożone były poza ogrodzenie Schroniska na wydzielony teren należący do Schroniska, a w przyszłości planowano zastosować spalnię do tego typu odchodów.

1.3. W okresie objętym kontrolą Schronisko działało na podstawie dwóch zezwoleń wydanych przez Wójta gminy Sieradz na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt na jej terenie, tj. decyzji z dnia 20 lutego 2012 r. (z terminem obowiązywania do dnia 19 lutego 2022 r.) i decyzji z dnia 26 października 2020 r. (obowiązującej do 31 października 2030 r.). Zezwolenia na prowadzenie przedmiotowej działalności dotyczyły terenu działki nr 225 w miejscowości Czarutki²¹. Schronisko prowadziło również działalność w zakresie prowadzenia schronisk na sąsiednich działkach w obrębie Czartek, tj. na działkach [REDAKTOWANO]²², [REDAKTOWANO] i [REDAKTOWANO]²³, których nie ujęto w ww. decyzjach/zezwoleńiach, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 1*.

W bezpośrednim sąsiedztwie budynku Schroniska na działce nr 225 znajdował się budynek mieszkalny wykorzystywany na prowadzenie hodowli owczarków niemieckich, a w odległości 100 m na działce [REDAKTOWANO] umiejscowiony był również budynek mieszkalny²³. Zgodnie z §1 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt²⁴ - schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w odległości co najmniej 150 m, mierzonej jako najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do budynków mieszkalnych. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „*budynek zlokalizowany przy schronisku (...) funkcjonuje w koegzystencji ze schroniskiem. Właściciel domu jest jednocześnie wieloletnim pracownikiem schroniska (obecnie nie świadczy pracy z przyczyn zdrowotnych). (...) W kwestii budynku położonego na działce nr [REDAKTOWANO], informuję, że posiadam zgodę Fundacji Schroniska Funny Pets na dysponowanie tą działką. Fundacja natomiast posiada umowę użyczenia od właścicieli tej działki na jej używanie na cele związane ze sprawowaniem opieki nad bezdomnymi zwierzętami, nierozłącznym zapisem tej umowy jest zamieszkiwanie w domu położonym na tej działce przez właścicieli. Osoby te w pełni akceptują sąsiedztwo schroniska. Jedną z nich jest osobą sprawującą dodatkową opiekę nad schroniskiem w porach nocnych i świętach (lustracja otoczenia, informowanie o ewentualnych niestandardowych wydarzeniach, awariach itd.)*”.

- W protokole kontroli z dnia 30 czerwca 2023 r. kontroler weterynaryjny stwierdziła m.in., że: odchody zwierzęce składowane były na sąsiadującej ze Schroniskiem działce i regularnie odbierane były przez gospodarzy. W planach jest budowa spalarni na biomasę. Zwierzęta karmione były głównie karmą własną, przygotowywaną na terenie Schroniska. Zwierzęta młode, matki z oseskami, starsze karmione były karmą suchą i mokrą dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Cały rok prowadzono profilaktykę przeciw Pasożytom. Wszystkie zwierzęta były kastrowane i sterylizowane po zakończeniu kwarantanny za wyjątkiem tych u których stwierdzono przeciwskazania. W Schronisku prowadzono własną ewidencję - była wyznaczona osoba, odpowiedzialna za dobrostan zwierząt, kontrolująca zapewnienie równego dostępu do wyjść na spacer. W Schronisku trwała przebudowa i modernizacja pomieszczeń dla zwierząt w celu dostosowania do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych schronisk.

- W protokole kontroli z dnia 27 września 2023 r. kontroler weterynaryjny stwierdziła m.in., że: w pomieszczeniach dla zwierząt chorych, młodych i matek z oseskami umieszczono termometry, w ww. pomieszczeniach był system ogrzewania. W Schronisku działał wolontariat ciągły. Dodatkowo organizowany był on w soboty. Zwłoki padłych zwierząt odbierane były przez firmę utylizacyjną, a w dokumencie handlowym podawana ilość w kg. Zalecono podawanie również ilości sztuk oraz dołączanie listy zwierząt przekazanych do utylizacji. Informacje o oznakowaniu nowo przyjętych zwierząt były wykonywane bezzwłocznie. Po adopcji lub wydaniu zwierzęcia właścicielowi dane były zmieniane w bazie. Od poprzedniej kontroli nie wprowadzono ewidencji wyprowadzeń w formie elektronicznej.

- W protokole kontroli z dnia 28 listopada 2023 r. kontroler weterynaryjny stwierdziła, że od ostatniej kontroli z dnia 27 września 2023 r. nie zaprowadzono ewidencji wyprowadzeń w formie elektronicznej. Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, iż od początku 2024 r. zostanie wprowadzona ewidencja wyprowadzania psów na spacer i wybiegi.

²¹ [REDAKTOWANO]

²² [REDAKTOWANO], 1 [REDAKTOWANO], 1 [REDAKTOWANO] 7.

²³ [REDAKTOWANO] 3.

²⁴ A także z wcześniej obowiązującym rozporządzeniem z 2004 r.

(akta kontroli str.: 13-16, 806-809, 1585-1588, 1595-1597, 1599-1621, 2097-2127)
W okresie objętym kontrolą Schronisko posiadało podpisane umowy z wszystkimi gminami, dla których prowadziło działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, jednakże w przypadku 17 gmin²⁵ pomimo zawartych umów, Schronisko nie posiadało wymaganego zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na ich terenie, wydanego przez właściwego wójta lub burmistrza. Takie zezwolenie Schronisko obowiązane było uzyskać zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ucpg. Szerzej o powyższym w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 2*. W pozostałych przypadkach Schronisko posiadało stosowne zezwolenie wójta/burmistrza na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie gminy.

(akta kontroli str.: 17-709, 810-821, 1158, 1161-1178, 1230-1354)

1.4. W okresie objętym kontrolą, w związku z nowymi wymogami dotyczącymi schroniska, określonymi w rozporządzeniu z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk oraz norm powierzchniowych (które weszły w życie 27 stycznia 2024 r.) wystąpiła konieczność przebudowy schroniska. Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, iż: *„Schronisko znajduje się od kilkunastu miesięcy w stanie permanentnego remontu i modernizacji. (...) Do chwili obecnej prace modernizacyjne uwarunkowane nowymi przepisami dotyczyły głównie modyfikowania kojców – łączenie kojców, znoszenie ścian działowych, wymiana bud o stałej zabudowie zintegrowanej z kojcem na bardziej kompaktowe budy wolnostojące itp. W pierwszym etapie wykonywano także prace związane z naprawą (przywróceniem do użytku) kojców zniszczonych, które nie były używane, tak aby włączyć je do ponownego użytku i zabezpieczyć minimalną liczbą miejsc dla kluczowych gmin”*. Nie wystąpiła konieczność przebudowy Schroniska w związku z wynikami kontroli innych organów. Zastępca kierownika Schroniska oświadczył również, że nie wystąpiła konieczność uzyskania pozwoleń na budowę oraz pozwoleń na użytkowanie. Dodał, że inwestycji nie towarzyszył opór społeczny ani protesty. W zakresie poniesionych kosztów podał, że: *„W związku z dostosowywaniem schroniska do wymogów wynikających z rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych z 2022 r. szacuje się, że poniesiono dotychczas (pierwszy etap prac) wydatki około 500 – 750 tys. zł”*.

(akta kontroli str.: 5-6, 711-712)

1.5. W schronisku zapewniono wyposażenie w elementy infrastruktury, o których mowa w rozporządzeniu z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk. W wyniku oględzin w zakresie infrastruktury Schroniska i dobrostanu przybywających w nim zwierząt ustalono, że:

- a) zgodnie z § 2 pkt 1 ww. rozporządzenia teren, na którym jest zlokalizowane schronisko miał utwardzone drogi komunikacyjne,
- b) teren był zabezpieczony ogrodzeniem o wysokości co najmniej 170 cm²⁶ trwale związanym z gruntem, niemającym elementów stwarzających zagrożenie

²⁵ Tj.:

- w 2019 r. w gminach: Złoczew, Siemkowice, Klonowa, Kielczygłów, Konopnica, Pątnów, Dobra i Łambinowice;
- w 2019 i 2020 r. w gminach: Sokolniki, Rzaśnia (decyzja została wydana w dniu 18 maja 2020 r.), Kobieli Wielkie (decyzja została wydana w dniu 11 sierpnia 2020 r.), Sulmierzyce (decyzja została wydana w dniu 17 sierpnia 2020 r.), Kłodawa (decyzja została wydana w dniu 12 października 2020 r.);
- w latach 2019 do 2022 r. w gminie Pęczniew;
- w latach 2022 – 2024 w gminie Pajęczno;
- w latach 2023 – 2024 w gminie Brzeźno i gminie Sieradz.

²⁶ Za wyjątkiem fragmentu ok. 4 m będącego w trakcie remontu.

- powstania urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt (§ 2 pkt 2 ww. rozporządzenia), oraz uniemożliwiającym przedostanie się zwierząt na zewnątrz,
- c) zapewniony został wybieg dla psów, o powierzchni nie mniejszej niż 100 m², z dostępem do trawnika oraz materiałów i przedmiotów absorbujących uwagę psów, pozwalający na socjalizację psów i realizację zachowań właściwych dla tego gatunku²⁷ (§ 3 ust. 4 ww. rozporządzenia),
- d) wyodrębniono określone pomieszczenia (§ 3 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia), do:
- kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska, do których przed wejściem wyłożona była mata o szerokości wejścia i długości 1 m nasączona środkiem do dezynfekcji,
 - doświetlony światłem dziennym gabinet weterynaryjny przeznaczony do wykonywania podstawowych zabiegów leczniczych, wyposażone m.in. w stół zabiegowy, z dodatkowym pomieszczeniem na leki²⁸ zamykanym na klucz²⁹,
 - izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt, przed którym umieszczona była mata o długości i szerokości 1 m³⁰,
 - utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym osobne pomieszczenia dla niekastrowanych samców i samic, w których przebywało od jednego do trzech psów,
 - separacji zwierząt agresywnych³¹,
 - utrzymywania samic z oseskami i utrzymywania młodych oddzielonych od matek³².
- W budynku Schroniska znajdowały się także pomieszczenia³³:
- pokój adopcyjny – miejsce wydawania zwierząt ze schroniska,
 - *szpital wewnętrzny dla psów*³⁴ wyposażony w termostat uruchamiający ogrzewanie przy spadku temperatury³⁵. W ww. pomieszczeniu znajdowało się urządzenie chłodnicze do czasowego przechowywania zwłok zwierząt przed przekazaniem ich do zakładu prowadzącego działalność w zakresie unieszkodliwiania zwłok zwierząt,
 - *szpital wewnętrzny dla kotów*³⁶, doświetlony światłem dziennym i sztucznym, w którym znajdował się termometr, a także urządzenie grzewcze załączane termostatem,
 - *kociarnia*, składająca się z dwóch pomieszczeń, tj. wewnętrznego pomieszczenia doświetlonego światłem sztucznym i dziennym poprzez zamontowane w nim okno i zewnętrznego pomieszczenia zabezpieczonego od zewnątrz siatką,
 - pomieszczenie techniczne, w którym składowano środki dezynfekcyjne,
 - pomieszczenie do produkcji karmy.

²⁷ Powierzchnia ww. wybiegu wynosiła ok. 345 m kw., ponadto Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że Schronisko korzystało także z wybiegu sąsiedniej hodowli owczarków niemieckich. W Schronisku był także wybieg umiejscowiony w sektorze pn. „Czartkocinek” w którym przebywały oddzielone psy starsze i chore.

²⁸ W pomieszczeniu na leki znajdowała się szafa zamykana na klucz z lekami i umieszczony był sejf, w którym, jak oświadczyła Kierownik Schroniska przechowywane były leki do znieczuleń.

²⁹ Jak oświadczyła Kierownik Schroniska do ww. pomieszczeń posiadał dostęp zarówno ona jak i lekarz weterynarii.

³⁰ W ww. pomieszczeniu nie przebywały zwierzęta.

³¹ W Schronisku przebywały trzy psy agresywne umieszczone w oddzielnych kojcach.

³² Przed ww. pomieszczeniem umieszczona była mata o szerokości drzwi wejściowych i długości 1 m. Pomieszczenie składało się z trzech kójców o wysokości 1,8 m, w tym jeden kojec wyposażony był w dodatkowy przedział umożliwiający surową czasową separację od szczeniąt. Pomieszczenie było ogrzewane i wyposażone w termometr.

³³ W budynku znajdowały się także dwa pomieszczenia administracyjne dla obsługi księgowo-kadrowej.

³⁴ Doświetlony światłem dziennym i sztucznym, w którym umiejscowionych było 12 kójców, a przebywające w nim psy posiadały legowiska

³⁵ Poniżej 25 stopni Celsjusza.

³⁶ Wyposażony w 21 klatek.

Schronisko wyposażone było także: w *zewnętrzny szpital dla psów* wyposażony w 21 kójców i budynek gospodarczy, w którym magazynowano ściółkę dla zwierząt (trociny i słomę).

Na terenie Schroniska składowano odchody zwierzęce wraz ze ściółką na przyczepie, które następnie przewożono poza teren ogrodzenia na działkę sąsiadującą ze Schroniskiem (nr 1222). Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że „miejsce składowania odchodów znajdowało się poza terenem Schroniska na działce nienależącej do Schroniska, a odchody odbierane były przez rolników jako nawóz do użyźniania gleby”. O powyższym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 3*.

W kwestii zużytej do wyściółki kójców i bud słomy i trocin Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, iż: „*W perspektywie planuje się utylizować zużytą słomę i trociny w zakresie własnym jako paliwo do ogrzewania budynków schroniska – wymagać to będzie jednak początkowo istotnych nakładów finansowych, które są obecnie poza zasięgiem budżetu schroniska*”.

(akta kontroli str.: 1220-1229, 2097-2139)

1.6. W zakresie utrzymywania czystości, odpowiednich warunków bytowania zwierząt (możliwości poruszania się, dostępu do światła dziennego (odnośnie budynku opisano także w pkt 1.5.) i do wody, ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, urazami lub uszkodzeniami oraz norm powierzchniowych oględziny wykazały, że:

- zwierzętom w pomieszczeniach (kójcach) zapewniono możliwość swobodnego poruszania się (w kójcach znajdowały się nie więcej niż trzy psy), ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i dostęp do światła dziennego,
- pomieszczenia i wybiegi utrzymywane były w czystości (tzn. nie zalegały odchody, resztki karmy i inne odpady). Kojce w trakcie przeprowadzania oględzin były sprzątane. Ściółka (słoma, trociny) była czysta i sucha. Legowiska dla zwierząt były czyste i suche³⁷. Budy i podesty w kójcach wykonane były z drewna zabezpieczonego środkami impregnującymi, nieszkodliwymi do zwierząt. Ściany, podłogi i drzwi kójców wykonano z trwałych materiałów w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt, umożliwiających: mycie i odkażanie, niepowodujące urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt (z wyjątkiem 11 daszków bud w „Szpitalu zewnętrznym dla psów”),
- zapewniono stały dostęp do wody spełniającej wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zwierzęta w schronisku karmiono raz dziennie karmą właściwą dla danego gatunku zwierząt,
- zwierzęta były zdrowe, dobrze odżywione, o dobrej kondycji, w przypadku 11 z 21 kójców szpitala zewnętrznego dla psów dachy bud posiadały ostre metalowe końce, który mogły być przyczyną potencjalnych urazów zwierząt, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 4*,
- zgodność norm powierzchniowych pomieszczeń, w których przebywały zwierzęta z przepisami rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk³⁸, zbadana na próbie dziewięciu kójców dla psów³⁹ i kociarni⁴⁰ wykazała,

³⁷ Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że kojce były codziennie sprzątane, a dezynfekcję przeprowadzano po każdym opuszczeniu pomieszczenia przez zwierzę.

³⁸ O których mowa w Załączniku do ww. rozporządzenia.

³⁹ Wszystkie 14 psów, które znajdowały się w badanych kójcach posiadały numery czipów zgodne z kartami informacyjnymi wywieszonymi na kójcach, a także zgodne z danymi wykazu zwierząt. Także w przypadku 13 psów u których podczas oględzin sprawdzono poprawność odczytanych numerów czipów z kartami informacyjnymi wywieszonymi na kójcach, a także z danymi wykazu zwierząt stwierdzono zgodność ze stanem faktycznym.

⁴⁰ W trakcie przeprowadzonych oględzin w kociarni przebywało 18 kotów.

że Schronisko stosowało się do ww. przepisów, oprócz dwóch przypadków o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 5*.

(akta kontroli str.: 1220-1229, 2097-2139)

1.7. Zgodnie z oświadczeniem Zastępcy kierownika Schroniska zwierzęta w Schronisku „karmione były jeden raz dziennie, po czym miski zwierząt zbierano, myto i umieszczano w osobnym pomieszczeniu”. Schronisko posiadało politykę karmienia, w tym karmienia zimowego (tj. w okresie od 1 listopada do 31 marca) dotyczącą karmienia zwierząt przebywających w kojcach zewnętrznych. Zgodnie z ww. polityką zwierzętom podawano karmę ciepłą o podwyższonej kaloryczności ze zwiększonym udziałem o 30% mięsa, a w okresach obniżonej temperatury poniżej 0° Celsjusza zwiększonej ilości podawanej karmy o 10%⁴¹.

W Schronisku produkowano w wydzielonym pomieszczeniu własną karmę, moką surową z zakupionych półproduktów⁴², poprzez ich rozdrobnienie. Schronisko posiadało zapas półproduktów do produkcji karmy, jak oświadczył Zastępca kierownika Schroniska zapas mięsa był uzupełniany przynajmniej raz w tygodniu.

W związku z produkcją karmy własnej Schronisko opracowało procedury: przyjęcia surowca do produkcji karmy, przechowywania surowców i gotowej karmy, produkcji karmy, procedurę mycia i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu, urządzeń i pojemników wykorzystywanych przy produkcji karmy, procedurę DDD (tj. ochrony przed szkodnikami: owadami, insektami i gryzoniami), sposobu postępowania z niewykorzystanymi materiałami pochodzenia zwierzęcego i procedurę kontroli własnej.

Jak wskazano w punkcie 1.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego w okresie objętym kontrolą PIW dokonywał corocznie kontroli w zakresie oceny dostosowania gospodarstw wykorzystujących w żywieniu uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i/lub produkty pochodne do wymogów zawartych w Rozporządzeniu (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r.⁴³ nie stwierdzając nieprawidłowości.

(akta kontroli str.: 715, 718-733, 893-895, 959-961, 989-991, 1042-1044, 1065-1067, 1220-1229, 2097-2139)

1.8. W Schronisku nie prowadzono ewidencji wyprowadzeń psów na wybiegi lub spaceru w formie elektronicznej z możliwością sporządzenia wydruku, zawierającej co najmniej imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, numer ewidencyjny psa oraz datę wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer. Powyższe było niezgodne z § 7 ust. 6 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 6*. W Schronisku sporządzano harmonogramy tygodniowe spacerów w formacie Excel, które zawierały: godziny wyprowadzeń z poszczególnych sektorów psów⁴⁴, bez podania numerów ewidencyjnych poszczególnych psów przez pracownika sprząającego dany sektor w konkretnym dniu, pracownika dobrostanu, wolontariuszy czy szkołę bez podania danych wyszczególnionych w ww. rozporządzeniu.

⁴¹ Zgodnie z procedurą postępowania przy produkcji karmy dla zwierząt w okresie zimowym materiał zbożowy przed wymieszaniem z mięsem był sparzany w celu zachowania wyższej temperatury karmy.

⁴² Schronisko posiadało 14 opracowanych receptur karmy mokrej, w której skład wchodziły m.in.: mięso drobiowe (materiał kat. 3 - mięso w postaci skrzydełek, udek i korpusów drobiowych), mieszanek kaszek, w tym ryżowych lub otręb pszennych, kaszek mlecznych, witamin o puree ziemniaczanego. Mięso przechowywano w odrębnym pomieszczeniu chłodniczym, tzw. mroźni.

⁴³ Rozporządzenie (WE) Nr 1069/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi.

⁴⁴ Sektory pod nazwą: Czartkocinek, Szczęśliwy kojec, Merdkowo S. Zielony, Merdkowo S. Żółty, Merdkowo S. Fioletowy, Agresywne, Ogonkowo, Kojec Seniora. Psy z sektorów Merdkowo S. Fioletowy i Agresywne nie były planowane do wyprowadzeń na wybiegi lub spaceru.

Schronisko oprócz ww. harmonogramów posiadało procedurę opisującą reguły wyjść na spacer/wybiegi w poszczególne dni tygodnia psów z sektorów. Ww. procedura była zgodna z ww. harmonogramem. W procedurze uwzględniono ewidencjonowanie osób indywidualnych i grup zorganizowanych w książce spacerów. Zgodnie z ww. procedurą psy agresywne i psy problematyczne z zaburzeniami behawioralnymi miały ograniczone możliwości wyjść na spacer lub wybieg (psy agresywne w miarę możliwości miały dostęp do wybiegu wewnętrznego przy kojcach w trakcie sprzątania kojców, a psy problemowe⁴⁵ podlegające pracy behawioralnej wychodziły na spacer z przeszkolonymi wolontariuszami, w miarę możliwości i postępów w oswojaniu). Psy podlegające kwarantannie i ze szpitala zewnętrznego nie były wyprowadzane na spacer/wybiegi.

Zgodnie z informacjami udostępnianymi na stronie Schroniska⁴⁶ organizowane były akcje pn. „Wyprowadź Czartkowiaka”, mające na celu zabranie psów na spacer. Powyższe było możliwe od poniedziałku do piątku między godziną 9:00 a 15:00, oraz w pierwszą, trzecią, a czasem piątą sobotę miesiąca od godziny 9:00 do 12:00⁴⁷.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: *„W ramach swoich obowiązków wyprowadzaniem na spacer/wybieg zajmuje się w chwili obecnej 12 osób zatrudnionych w schronisku w oparciu o umowę o pracę/zlecenie⁴⁸. Ponadto zadanie to oprócz wolontariuszy, wykonywane jest także przez zarząd, aktywistów i pracowników (kilka umów zlecenia) Fundacji Schroniska Funny Pets oraz członków i aktywistów Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Hodowli Psów Rasowych, które to podmioty świadczą odpłatnie na rzecz schroniska prace zlecone (usługi) wspierające zapewnienie dobrostanu zwierząt, obsługi wolontariatu, wsparcia procesu adopcyjnego. Oświadczył także, że w formie papierowej prowadzone były „listy uczestników w spacerach organizowanych ad hoc w dni powszednie i w spacerowe soboty – na te listy wpisują się wolontariusze poziomu pierwszego (mniej zaawansowani) na okoliczność objęcia ich polisą ubezpieczeniową (...) z tytułu nieszczęśliwych wypadków”.*

Zgodnie z ww. listami w okresie od 7 stycznia 2023 r. do 23 marca 2024 r. w poszczególnych dniach uczestniczyło od sześciu osób w tygodniu do 62 osób w soboty. Ww. listy, tj. tzw. „książki spacerów” zawierały datę, imiona i nazwiska osób wyprowadzających psy, lecz nie zawierały numerów ewidencyjnych psów, ani z jakich sektorów one pochodzą.

(akta kontroli str.: 716-717, 740, 1097-1110, 1500-1501, 2083, 2097-2127)

1.9. Schronisko zatrudniło osobę, która odpowiadała za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt⁴⁹, tj. zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk. Ww. osoba posiadała kwalifikację w zawodzie technik weterynarii⁵⁰ i była zatrudniona w Schronisku na stanowisku technik weterynarii - pracownik ds. dobrostanu zwierząt. Ww. osoba pełniła też funkcję Prezesa Zarządu Fundacji Schroniska Funny Pets⁵¹. Liczba osób zajmujących się opieką nad zwierzętami w Schronisku na koniec poszczególnych lat

⁴⁵ Psy z sektora Merdkowo – sektor fioletowy.

⁴⁶ <https://funny-pets.pl/wolontariat>.

⁴⁷ Zdjęcia udostępnione na ww. stronie i w mediach społecznościowych potwierdzały udział szkół i wolontariuszy w wyprowadzaniu psów na spacer/wybieg.

⁴⁸ W ww. umowach i zakresach obowiązków nie określono szczegółowo wyprowadzeń psów na spacer/wybiegi, ograniczono się do sformułowania – opieka nad zwierzętami, sprzątanie kojców.

⁴⁹ Tj. osobę posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami.

⁵⁰ Świadczenie potwierdzające kwalifikacje w zawodzie technika weterynarii z dnia 31 marca 2023 r. Umowa zatrudnienia ww. osoby w Schronisku zawarta została w dniu 8 stycznia 2024 r.

⁵¹ KRS 0000872134, data rejestracji w KRS – 31 grudnia 2020 r.

przedstawiała się następująco: 2019 r. – 13 osób; 2020 r. – 13 osób; 2021 r. – dziewięć osób; 2022 r. – dziewięć osób i 2023 r. – 11 osób⁵².

Liczba wolontariuszy zajmujących się opieką nad zwierzętami, jak wskazał Zastępca kierownika Schroniska, w latach 2019-2023 utrzymywała się na stałym poziomie ok. 50 osób cyklicznie uczestniczących w pracach wolontariackich. Jak wskazano w p. 1.8. w okresie od 7 stycznia 2023 r. do 23 marca 2024 r. w poszczególnych dniach uczestniczyło od sześciu osób w tygodniu do 62 osób w soboty. Były to zajęcia co drugą sobotę, a także w dni powszednie⁵³. Jak wskazano w p. 1.11. wolontariusze podpisywali listy obecności wyprowadzających psy na spacer, które zawierały zapis, że podpis stanowi potwierdzenie zawarcia przez wolontariusza porozumienia o współpracy ze Schroniskiem.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: „Całodobowa opieka – w godzinach pracy schroniska, nie mniej niż przez 8 godzin, sprawowana jest przez osobę przeszkoloną w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt a poza tymi godzinami zapewniana jest przez przyjęte w schronisku środki organizacyjne i techniczne takie jak:

- sprawowanie całodobowego (24h) dyżuru przez ratownika weterynaryjnego (cztery osoby świadczące naprzemiennie siedmiodniowe dyżury),
- świadczenie całodobowego (24h) dyżuru wypadkowego na rzecz schroniska przez Gabinet weterynaryjny MAGvet na podstawie zawartej umowy o świadczenie usług – zadania obejmują m. in. podejmowanie czynności w przypadkach nagłych oraz opiekę weterynaryjną realizowaną w godzinach wieczornych, nocnych i dni wolne od pracy,
- zatrudnienie jednej z osób przeszkolonych w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt (zgodnie z wymaganiami rozporządzenia) w systemie pracy nieliniowej ukierunkowanej na wykonywania zadań i sprawowanie kontroli/nadzoru realizowanej opieki weterynaryjnej poza zasadniczymi godzinami pracy schroniska,
- świadczenie pracy przez osobę realizującą i kontrolującą wykonywanie zadań dotyczących dobrostanu w schronisku, posiadającą m.in. uprawnienia ratownika weterynaryjnego w trybie pracy ciągłej (elastyczny czas pracy), co pozwala na realizację zadań poza zasadniczymi godzinami pracy schroniska,
- wsparcie procesów realizacji opieki weterynaryjnej przez Fundację Schroniska Funny Pets (praca zarządu i kilku pracowników zatrudnionych w oparciu o umowy zlecenia),
- wsparcie procesów realizacji opieki weterynaryjnej przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Hodowli Psów Rasowych, które świadczy odpłatnie usługę wsparcia zapewnienia dobrostanu zwierząt schroniskowych (głównie w czasie poza zasadniczymi godzinami pracy schroniska),
- szereg innych rozwiązań zapewniających utrzymanie ciągłości opieki weterynaryjnej zwierząt.

(akta kontroli str.: 755-795, 1391, 1579-1580)

1.10. Schronisko, zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. ustawy o ochronie zdrowia oraz zwalczaniu chorób zakaźnych⁵⁴ i § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk⁵⁵, zapewniło opiekę weterynaryjną przebywającym w nim zwierzętom. Schronisko posiadało gabinet weterynaryjny, szpital wewnętrzny dla psów i dla kotów, pomieszczenie do izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną

⁵² Aktualne szkolenia w ramach specjalności „Opiekun zwierząt” w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisami o ochronie zwierząt posiadało 12 osób.

⁵³ Poszczególni wolontariusze uczestniczący w zajęciach wykonywali je cyklicznie, do kilku razy w miesiącu.

⁵⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1075 (dalej uozz).

⁵⁵ Wcześniej: § 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych z 2004 r.

zwierząt, a także szpital zewnętrzny dla psów. Dla Schroniska świadczył również usługi weterynaryjne całodobowo Gabinet weterynaryjny MAGvet w Sieradzu.

W Schronisku wprowadzono procedurę w zakresie kontroli stanu zdrowia zwierząt pn. „Obchód weterynaryjny Schroniska”, polegającą na: kontroli i kontynuacji leczenia, podstawowej weryfikacji zdrowia, kontroli wyglądu zwierząt, dodatkowych spostrzeżeń z obchodu. W Schronisku obowiązywała także polityka dezynfekcji⁵⁶, zgodnie z którą m. in.: przed wejściami do pomieszczeń izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną, kwarantanny zwierząt przyjętych do Schroniska wykładano maty dezynfekcyjne⁵⁷. Zgodnie z ww. procedurą przeprowadzano dezynfekcję pomieszczeń jw. po każdym opuszczeniu pomieszczenia przez zwierzę, a po każdorazowym użyciu i uprzednim umyciu, przeprowadzano dezynfekcję klatek i kontenerów służących do przewozu zwierząt, szpital w którym przebywało zwierzę chore, dezynfekowany był codziennie jako czynność następcza po wykonanym sprzątanii.

Badanie dokumentacji źródłowej zwierząt⁵⁸, a także zapisów w wykazie zwierząt prowadzonym w Schronisku⁵⁹ wykazało, że:

- zwierzęta odbyły kwarantannę przez co najmniej 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia⁶⁰, polegającą na izolowaniu zwierzęcia od innych zwierząt oraz zabezpieczającą przed przeniesieniem choroby zakaźnej zwierząt do schroniska,
- każde zwierzę posiadało zaświadczenie lekarza weterynarii o zaszczepieniu przeciwko wściekliznie, a z historii leczenia z okresu objętego kontrolą wynikało, że zwierzęta były regularnie szczepione przeciwko ww. chorobie,
- psy były regularnie szczepione przeciwko chorobom wywoływanym przez: wirus nosówki psów, adenowirus psów typ 1, adenowirus psów typ 2, wirus parainfluenzy psów, parwowirus psów (typ 2a, typ 2b, typ 2c),
- koty szczepiono przeciw: panleukopenii, zakaźnemu zapaleniu jamy nosowej i tchawicy (herpeswirozie) oraz kaliciwirozie,
- regularnie prowadzono profilaktykę zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych zwierząt.

Śmiertelność zwierząt⁶¹ w poszczególnych latach z okresu 2019 – 2023 w przypadku zwierząt padłych wyniosła: 4,93%, 4,98%, 3,25%, 5,83% i 6,08%⁶².

Badanie dokumentacji źródłowej 14 zwierząt poddanych eutanazji (w tym 11 psów i trzech kotów) i dziewięciu padłych zwierząt (w tym czterech psów i pięciu kotów) wykazała, że:

a) eutanazja wykonywana przez lekarza weterynarii motywowana była:

- względami humanitarnymi, tj. stanem chorobowym nierokującym wyzdrowienia zwierzęcia i powodującym jego przedłużone cierpienie (w 12 przypadkach w tym w jednym przypadku dot. ślepego miotu); decyzję w tym zakresie podjął lekarz weterynarii, gdyż stan zwierząt nie rokował poprawy. Z przeprowadzenia ww. eutanazji sporządzane były protokoły eutanazji z komisją w składzie: właściciel schroniska, opiekun zwierząt i lekarz weterynarii. Leczenie zwierząt potwierdzały karty przekazania zwierzęcia i karty informacyjne wizyt w gabinecie weterynaryjnym MAGvet;

⁵⁶ Wprowadzona w dniu 2 stycznia 2023 r.

⁵⁷ Częstotliwość wymiany środków dezynfekcyjnych stosowano zgodnie z wytycznymi producentów.

⁵⁸ Tj. prowadzonych książeczek zdrowia 23 psów i trzech kotek.

⁵⁹ Karty leczenia zwierząt.

⁶⁰ Przed wejściem w życie rozporządzenia szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk - 14 dni kwarantanny.

⁶¹ Liczona jako iloraz liczby zwierząt padłych w danym roku do liczba zwierząt (psów i kotów) przebywających w danym roku w Schronisku (tj. liczba zwierząt wg stanu na 1 stycznia plus liczba zwierząt przyjętych w trakcie roku).

⁶² Łącznie z przeprowadzoną eutanazją, śmiertelność zwierząt w Schronisku wyniosła odpowiednio: 6,97%, 7,1%, 4,87%, 8,99% i 9,99%.

- nadmierną agresywnością, powodującą bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego oraz innych zwierząt (w dwóch przypadkach). Z przeprowadzenia tych eutanazji także sporządzano protokoły eutanazji jw. wraz z jej uzasadnieniem. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: *„Procedura uznania zwierzęcia jako nadmiernie agresywnego jest złożona i składa się z wielu etapów; pod uwagę brane są wszelkie posiadane przez nas informacje na temat psa (przekazanie w zgłoszeniu do zabezpieczenia), pozyskane w trakcie zabezpieczenia zwierzęcia oraz podczas pobytu w schronisku (zachowanie przy przyjmowaniu przez personel weterynaryjny, zachowanie podczas kwarantanny, przy kontakcie z personelem utrzymania dobrostanu itp.). Nieodłącznym elementem dokonania oceny w ww. zakresie jest bieżąca codzienna obserwacja zwierzęcia, która jest istotna także z powodu prowadzonych ze zwierzętami prac behawioralnych ukierunkowanych na socjalizowanie zwierząt i bieżąca obserwacja służy także monitorowaniu postępów w tym zakresie. Ustalenie zwierzęcia jako agresywnego dokonuje się po zebraniu materiałów i zasięgnięciu opinii lekarza weterynarii oraz z jego udziałem. Tego rodzaju decyzje są podejmowane komisyjnie oraz w wielu przypadkach nie są bezwzględne, tj. w sytuacji pozytywnego reagowania zwierzęcia na prowadzone z nim prace behawioralne, status takiego psa jest zmieniany na niewykazującego nadmiernej agresji”*.
- b) W przypadku padnięć zwierząt w Schronisku każdorazowo sporządzano świadectwo zgonu zwierzęcia z podaniem bezpośredniej przyczyny. Dokumentację odbioru zwłok zwierzęcych do utylizacji (dokumenty handlowe potwierdzające odbiór zwłok) prowadzono w oparciu o ilość kg przekazanych odbiorcy⁶³. W 29 przypadkach na 50 przekazanych do kontroli ww. dokumentów, w dokumentach wskazano liczbę zwłok psów i kotów przekazanych do utylizacji. W wyniku porównania, w badanym okresie, danych zamieszczonych w wykazie zwierząt padłych i poddanych eutanazji w schronisku z ww. dokumentacją odbioru zwłok, w sytuacji w której możliwe było porównanie ilości zwierząt zmarłych pomiędzy datami odbioru ich zwłok stwierdzono, że w 22 przypadkach w dokumentach odbioru zwierząt ich liczba nie była zgodna z liczbą zmarłych zwierząt. W przypadku odbioru zwłok psów różnice wynosiły od siedmiu (in plus) do minus dwóch w stosunku do psów padłych i poddanych eutanazji (wykazanych w danych przekazanych do kontroli i w okresie pomiędzy odbiorami zwłok zwierząt). W przypadku odbioru zwłok kotów takie różnice wynosiły od trzech (in plus) do minus pięciu. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: *„W ramach tej działalności gospodarczej prowadzę m. in. Schronisko dla zwierząt bezdomnych (co stanowi przedmiot kontroli NIK) ale nie jest to wyłączna aktywność mojej firmy – realizowane są/były także czynności (usługi) związane z obsługą weterynaryjną gmin w zakresie zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, hotelowanie zwierząt na zlecenie podmiotów niebędących JST. Tak jak wskazywaliśmy przy przekazywaniu dokumentacji odbioru zwłok zwierzęcych, są w niej ujęte nie tylko zwierzęta podlegające pod usługi wykonywane na rzecz gmin ale też inne zwierzęta (są tam np. wykazane ptaki). Z uwagi na powyższe na tym zbiorze danych w zestawieniu z wykazem z elektronicznej bazy danych, musiała dać różnice i nie może stanowić ewentualnej wiarygodnej podstawy do weryfikowania poprawności realizowanych przez nas czynności. Przy okazji zwracam uwagę, że wielokrotnie wskazywaliśmy, że wykaz z elektronicznej bazy danych za czas kiedy nie istniał obowiązek prowadzenia wykazu zwierząt w tej formie, także nie może stanowić jednolitego, samodzielnego, wiarygodnego materiału porównawczego”*.

⁶³ 50 dokumentów odbioru zwłok z okresu od 14 stycznia 2019 r., a 4 kwietnia 2024 r.

Od 2024 roku Schronisko, zgodnie z zaleceniami zawartymi w protokole kontroli PIW z dnia 27 września 2023 r.⁶⁴, do dokumentów odbioru zwłok zwierząt załącza listę martwych zwierząt z podaniem: daty śmierci, numeru czipu zwierzęcia, gatunku, wagi, daty odbioru i numeru dokumentu odbioru.

W wykazie zwierząt Schroniska zamieszczano datę śmierci zwierząt z podaniem przyczyny śmierci⁶⁵, a od 27 stycznia 2023 r. - z nazwą, siedzibą i adresem podmiotu, któremu przekazano zwłoki zwierzęcia.

(akta kontroli str.: 715, 734-736, 1111-1114, 1220-1229, 1436-1491, 1568-1578, 1587, 1596, 1770-1805, 2006-2024, 2072-2079, 2067-2068, 2070, 2097-2139)

1.11. Jak wspomniano w pkt 1.8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego Schronisko organizowało akcje pn. „Wyprowadź Czartkowiaka”, mającą na celu zabranie psów na spacer. W tym celu na stronie internetowej Schroniska obowiązywał dostępny formularz kontaktowy, umożliwiający zapisanie się wolontariuszom na udział w akcji⁶⁶ (zapisać można było się także poprzez kontakt telefoniczny). Listy obecności wyprowadzających psy na spacer⁶⁷ zawierały zapis, iż podpisanie listy stanowi potwierdzenie zawarcia przez wolontariusza porozumienia o współpracy. Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: *„co do zasady wolontariuszy dzielimy na trzy stopnie zaawansowania: eksperci, zaawansowani i podstawowi. W latach 2019 – 2023 r. liczba wolontariuszy utrzymuje się na zbliżonym poziomie i wynosi około: – 5 osób eksperci, – około 15 osób - zaawansowani, – około 100 osób podstawowi. Ponadto wskazuję, że schronisko odznacza się charakterem obiektu „otwartego” i realizuje opiekę nad zwierzętami w sposób umożliwiający zainteresowanym osobom udzielenie pomocy ad hoc bez stawiania wymogu przejścia szkolenia wolontariackiego i np. wsparcie nas w zakresie wyprowadzenia psa na spacer – średniorocznie liczba takich osób/wolontariuszy wynosi około kilkaset osób (nie prowadzimy w tym względzie statystyk, by móc przybliżyć dokładne dane)”. W kwestii stopnia zaawansowania wolontariuszy Kierownik Schroniska wyjaśniła: „Różnice w gradacji wolontariuszy pod względem zaawansowania na tzw. ekspertów, zaawansowanych i podstawowych wynikają z obowiązków/zadań które można przekazać wolontariuszom do realizacji, od tego czy i jakie zadania można im powierzyć do wykonania samodzielnie lub w asyście lub w ramach pracy grupowej z pracownikiem schroniska, stopnia przeszkolenia z obowiązujących na schronisku procedur, zasad zachowania się, a także z doświadczenia tych osób w kontakcie ze zwierzętami⁶⁸”.*

Na stronie internetowej Schroniska dostępne były do pobrania: ankieta wolontariusza, zgoda rodzica lub prawnego opiekuna na odbycie wolontariatu w Schronisku, a także

⁶⁴ Zalecono podawanie również ilości sztuk oraz dołączanie listy zwierząt przekazanych do utylizacji (p. 1.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

⁶⁵ Padnięcie bądź eutanazja.

⁶⁶ Należało w nim wskazać datę i godzinę udziału w akcji wyprowadzania psów, ilość osób, które wypełniający chciał zabrać do udziału w akcji (ich imiona i nazwiska), imię i nazwisko, adres e-mail i telefon kontaktowy osoby wypełniającej.

⁶⁷ Zawierające: imię i nazwisko, telefon, podpis, podpis opiekuna (jeśli wolontariuszem jest osoba niepełnoletnia).

⁶⁸ Dodała: „Dla przykładu wolontariuszem podstawowym będzie osoba trzecia, która pierwszy raz odwiedza schronisko i po krótkim wprowadzeniu/instruktażu przez pracownika, wypełnieniu listy obecności (ważne dla celów ubezpieczenia NNW) realizuje spacer ze zwierzęciem (z grupy zwierząt bez problemów behawioralnych). Wolontariusz zaawansowany to dla przykładu osoba bliżej już nam znana, która cyklicznie odwiedza schronisko, zrealizowała wiele spacerów ze zwierzętami, udziela pomocy w pracy behawioralnej ze zwierzętami wymagającymi większej troski i doświadczenia w kontakcie. Ekspert to dla przykładu wolontariusz, który uczestniczy wraz z nami w akcjach edukacyjnych, wyjazdach na eventy, do szkół. Osoba której możemy powierzyć do wykonania samodzielnie niektóre prace związane z opieką nad zwierzętami np. prace behawioralne ze zwierzętami „dzikimi” lub po ewidentnych traumach, które wymagają czasochłonnej pracy ukierunkowanej na otworzenie się na człowieka”.

Regulamin sobotnich spacerów⁶⁹. Na temat wyprowadzeń psów przez wolontariuszy wspomniano także w p. 1.8. i p. 1.9. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str.: 711, 1097-1110, 1667, 1997-2001)

1.12. W okresie objętym kontrolą Prowadząca Schronisko posiadała zawarte umowy w zakresie wylapywania zwierząt z 23 gminami⁷⁰ w 2019 r., a w 2024 r. z 13 gminami⁷¹. Ww. spełniała warunki umów dotyczące w szczególności: urządzeń i środków, przy których pomocy zwierzęta były wylapywane, środków do przewozu zwierząt, zapewniono, w razie potrzeby, pomoc lekarsko-weterynaryjną. Prowadząca Schronisko posiadała cztery samochody do transportu żywych zwierząt, na które posiadała zezwolenie PLW na przewóz zwierząt do ośmiu godzin (nr identyfikacyjny przewoźnika 10142833⁷²) z terminem obowiązywania do 27 grudnia 2026 r., a także urządzenia i środki przy pomocy których zwierzęta były wylapywane i transportowane⁷³. Schronisko zatrudniało pracowników, do których obowiązków należało wylapywanie i transport bezdomnych zwierząt. W zakresie pomocy weterynaryjnej Schronisko korzystało z usług gabinetu weterynaryjnego MAGvet. Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: *„Nie prowadzi się innych miejsc przetrzymywania zwierząt, niż obiekt schroniska zlokalizowany pod adresem Czarłki 49b. Jednakże należy wskazać, że okresowo (z reguły nie dłużej niż kilka dni) niektóre zwierzęta są hospitalizowane w gabinecie weterynaryjnym MAGvet (...), co ma związek z realizowaną przez ten podmiot całodobową opieką weterynaryjną uzupełniającą opiekę weterynaryjną realizowaną na miejscu w schroniskowym gabinecie. Są to jednak bardzo nieliczne przypadki – w miarę możliwości wszystkie zwierzęta wymagające pooperacyjnej opieki hospitalizowane są w szpitalu znajdującym się na obiekcie”*.

Badanie przeprowadzone na dokumentacji 24 zwierząt z terenu gmin, w których wylapywano bezdomne zwierzęta potwierdziło, że: wylapywanie i opieka nad zwierzętami odbywało się zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa, w tym w programach oraz umowach zawartych pomiędzy gminami, a Schroniskiem. Zgodnie z danymi wynikającymi z protokołów przyjęć zwierząt wylapanie odbywało się w dniu zgłoszenia o bezdomnym zwierzęciu.

Schronisko posiadało procedurę zabezpieczenia zwierząt na 2024 r. w 13 gminach, z którymi podpisało umowy dotyczące wylapywania zwierząt na ich terenie. W procedurze wskazano poszczególne etapy działania od zgłoszenia i wypełnienia protokołu zgłoszenia do zabezpieczenia zwierzęcia⁷⁴. Procedura zawierała wykaz gmin z uwzględnieniem: urzędnika gminy i jego numeru telefonu, kto może zgłosić z danej gminy o fakcie niezabezpieczonego zwierzęcia, odległość od Schroniska

⁶⁹ W którym określono, m. in.: godziny spacerów (od dziewiętej do dwunastej), konieczność wpisu na listę obecności, konieczność pobrania kartki z numerem kojca zwierzęcia, nie dokarmianiu i nie spuszczeniu ze smyczy zwierząt.

⁷⁰ Były to gminy: Radomsko, Złoczew, Zduńska Wola, Miasto Zduńska Wola, Wróblew, Wieluń, Siemkowice, Miasto Sieradz, Pęczniew, Sokolniki, Rząśnia, Kobbiele Wielkie, Ligota Wielka, Sulmierzyce, Klonowa, Kielczygłów, Konopnica, Czastary, Błaszki, Pątnów, Dobra, Kłodawa i Łambinowice.

⁷¹ Gminy: Pajęczno, Zapolice, Zduńska Wola, Miasto Zduńska Wola, Sulmierzyce, Brzeźnio, Sieradz, Miasto Sieradz, Błaszki, Kobbiele Wielkie, Ligota Wielka, Rząśnia i Dąbie.

⁷² Zgodnie z rejestrem przewoźników prowadzonym na podstawie art. 10 Rozporządzenia Rady (WE) NR 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 przez Główny Inspektorat Weterynarii.

⁷³ W tym m.in.: żywołapki (pięć sztuk dot. kotów i cztery sztuki dot. psów), klatki do transportu kotów (pięć sztuk) i psów (10 sztuk), chwytaki do wylapywania psów (pięć sztuk) i kotów (dwie sztuki), siatki do wylapywania (dwie sztuki), siatka rzutka i siatka podbierak (po jednej sztuce), nosze do transportu rannych zwierząt i aplikator do usypiania zwierząt (dwie sztuki).

⁷⁴ Zawierała instrukcję: w zakresie poinformowania osoby, która zabezpieczyła zwierzę o planowanym czasie dojazdu, przeprowadzeniu wywiadu nt. zwierzęcia, sprawdzeniu auta, zlokalizowaniu zwierzęcia, zabezpieczeniu zwierzęcia z uwzględnieniem własnego bezpieczeństwa, wykonaniu zdjęć z interwencji, upewnieniu się czy klatka była prawidłowo zamknięta, poinformowaniu osoby przyjmującej zwierzę i przekazaniu jej protokołu zgłoszenia po powrocie.

do danego urzędu gminy, jaki gatunek zwierzęcia i czy w przypadku zwierząt uczestniczących w wypadkach z danej gminy były one obsługiwane przez gabinet weterynaryjny MAGvet.

(akta kontroli str.: 17-673, 712, 741, 744-753, 1230-1354, 1503-1567, 1585, 1598, 2080, 2097-2153)

1.13. Jak wskazano w ww. pkt. 1.12. wystąpienia pokontrolnego, Schronisko nie prowadziło innych miejsc przetrzymywania zwierząt.

(akta kontroli str.: 712)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew posiadanemu zezwoleniu wydanemu przez Wójta Gminy Sieradz na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt na terenie działki nr 225 w obrębie Czarłki, działalność Schroniska wykraczała poza ww. działkę i obejmowała sąsiednie działki nr: [REDAKTED], [REDAKTED] i [REDAKTED]. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Wydanie przez Wójta Gminy Sieradz zezwolenia obejmującego prowadzenie schroniska na działce nr 225 (z pominięciem pozostałych) wynika z naszego niedopatrzenia przy składaniu wniosku. Do wniosku załączono umowę dzierżawy tylko na działkę nr 225, która była spisana właśnie dla celów dowodowych w postępowaniu o wydanie decyzji (i odtwarzała nawiązany w 2010 r. stosunek najmu). Pozostałe działki były wówczas użyczone nieodpłatnie przez (...) co mogło być przyczyną niezłączenia tej informacji do wniosku i wydania decyzji z pominięciem numerów tych działek. Weryfikacja następcza (po otrzymaniu pytań przez kontrolera NIK) naszego wniosku z 2020 r. wskazuje, że dokumentacja wniosku została w znacznej mierze wytworzona bazując na poprzednim wniosku – co spowodowało skopiowanie niedopatrzenia dotyczącego pozostałych działek (do wniosku załączono kopię umowy z 2010 r.)”. Dodała, że: „Schronisko funkcjonuje na działkach [REDAKTED], 225, [REDAKTED], [REDAKTED] obręb Czarłki gmina Sieradz na podstawie zawartej umowy najmu z (...), który posiada tytuły prawne do wszystkich tych nieruchomości, przy czym należy wskazać, że przedmiotem umowy najmu są tylko te części tych działek, na których zorganizowane jest schronisko – na pozostałych częściach tych działek niezależnie gospodaruje ich posiadacz (...) m. in. na cele mieszkalne i prowadzenie hodowli owczarków niemieckich. Umowa najmu zawarta jest w formie ustnej (z uwagi na bliskie relacje nie było potrzeby formalnego spisywania umów i warunków najmu, zabezpieczenia płatności itd.)”.

(akta kontroli str.: 13-16, 806-809, 1585-1588, 1595-1597, 1599-1621, 2097-2127)

2. Niezgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 i art. 10 ust. 1 ucpg, tj. bez wymaganego zezwolenia, Schronisko świadczyło usługi w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami dla 17 gmin. Schronisko nie posiadało wymaganych zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, chociaż takie zezwolenia zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ucpg Schronisko obowiązane było uzyskać na terenie nw. gmin:

- w 2019 r. w gmin: Złoczew, Siemkowice, Klonowa, Kielczyglów, Konopnica, Pątnów, Dobra i Łambinowice;
- w 2019 i 2020 r. gmin: Sokolniki, Rzaśnia (decyzja została wydana w dniu 18 maja 2020 r.), Kobiele Wielkie (decyzja została wydana w dniu 11 sierpnia 2020 r.), Sulmierzyce (decyzja została wydana w dniu 17 sierpnia 2020 r.), Kłodawa (decyzja została wydana w dniu 12 października 2020 r.);
- w latach 2019 - 2022 r. gminy Pęczniew;
- w latach 2022 – 2024 gminy Pajęczno;
- w latach 2023 – 2024 gminy Brzeźnio i gminy Sieradz.

W odniesieniu do braku zezwolenia na prowadzenie przez przedsiębiorcę działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie gminy Sieradz

Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: sprawa braku wskazanego zezwolenia zaistniała w wyniku prowadzonej kontroli. Dodała, iż „W związku ze wskazaniem na tę kwestię przygotowujemy stosowny wniosek do gminy o wydanie zezwolenia w zakresie tzw. wyłapywania zwierząt. Zwracam przy tym uwagę, że przepisy odzwierciedlają archaiczne już podejście, zgodnie z którym realizowana przez podmioty takie jak my działalność nie polegała na udzielaniu pomocy bezdomnym zwierzętom, a realizowana miała być „w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami”. Informuję, że prowadzenie przez nas usług zleconych dla Gminy Sieradz w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami realizowane było w oparciu o zawartą w tej kwestii umowę oraz na podstawie wydanej przez organ, tj. Wójta Gminy Sieradz decyzji na prowadzenie schroniska, która w naszej ocenie i zgodnie z przekazanymi nam przez przedstawicieli gminy informacjami zawierała także upoważnienie (zezwolenie) na realizowanie na terenie gminy czynności w zakresie „ochrony przed bezdomnymi zwierzętami”. Jednocześnie należy zauważyć, że nawet gdybyśmy wystąpili o wydanie ww. zezwolenia to rozpatrywałby je organ, który zawarł z nami umowę na wykonywanie zadania w tym zakresie. Trudno sobie wyobrazić, żeby organ który cedując do wykonania swój obowiązek na inny podmiot, miałby przekazać go do wykonania podmiotowi, któremu odmówiłby wydania zezwolenia na realizowania tych działań na swoim terenie. Zawarcie z nami przez organ umowy na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami naprawia więc de facto formalne uchybienie w postaci wykonywania tych czynności bez zezwolenia. Mamy w tej sprawie do czynienia jedynie z formalistyczną niezgodnością, bowiem organ przekazał to zadanie podmiotowi, który ocenił za posiadający wszelkie predyspozycje i spełniający wszelkie wymogi do jego realizacji na terenie gminy”.

W pozostałych 16 przypadkach Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: „Schronisko zna przepisy ustawy w sprawie utrzymania czystości i porządku w zakresie konieczności posiadania zezwolenia organu na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami. Schronisko wie także, że kwestie te są regulowane przez JST (gminy) poprzez podejmowanie uchwał rady gminy oraz wydawanie decyzji przez wójta/burmistrza/prezydenta i stanowią one tzw. akty prawa miejscowego. Informuję, że każda wykonywana na zlecenie gminy usługa była określona stosowną umową, a przed zawarciem umowy prowadzone były działania i komunikacja stron zmierzające do jej zawarcia (postępowanie ofertowe, przetarg, negocjacje i ustalenia wzajemnych praw i obowiązków).” Kontynuował dalej jak w nw. przypisie⁷⁵. Następnie dodał: „Jednocześnie podkreślam, że z uwagi na fakt,

⁷⁵ „W zakresie uzyskiwania ww. zezwolenia za każdym razem stosowaliśmy się do wytycznych i informacji uzyskiwanych od upoważnionych przedstawicieli gmin reprezentujących organ (wójta, burmistrza, prezydenta). Przypadki (wskazane przez Pana kontrolera), w których nie posiadaliśmy zezwolenia dzielą się na dwie grupy:

- a) stanów faktycznych w których gmina nie dysponowała uchwałą rady gminy w tym zakresie – gminy: Złoczew, Klonowa, Kielczygłów, Pątnów, Sulmierzyce (po podjęciu uchwały wystąpiliśmy o zezwolenie i je uzyskaliśmy.), Kłodawa (po podjęciu uchwały wystąpiliśmy o zezwolenie i je uzyskaliśmy);
- b) w sytuacji nieposiadania zezwolenia, pomimo iż gmina dysponowała w tym zakresie uchwałą Rady Gminy – gminy: Siemkowice, Konopnica, Dobra, Łąbinowice, Sokolniki, Rząśnia, Kobiełe Wielkie, Pęczniew, Pajęczno, Brzeźno.

Odnosnie do punktu a) należy zauważyć, że trudno abyśmy posiadali zezwolenie, kiedy gmina nie dysponowała stosowną uchwałą regulującą zasady i tryb jej wydawania. Natomiast w stosunku do przypadków gmin z podpunkt b) należy zauważyć, że nie posiadając formalnie zezwoleń na wykonywanie określonej działalności regulowanej – wykonywaliśmy ją każdorazowo za wiedzą, zgodą i na zlecenie organu wydającego taką decyzję. Faktycznie więc posiadaliśmy zgodę organu na wykonywanie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie jego władztwa administracyjnego, pomimo że nie było to przedmiotem zakończonej procedury administracyjnej (tożsama zresztą sytuacja istniała w przypadku gmin, które nie dysponowały uchwałami rady gminy). Warto zauważyć, że w ramach postępowania zmierzającego do wybrania wykonawcy i zawarcia umowy o wykonywanie zadań organ każdorazowo stawiał warunki techniczno-organizacyjne i prawne oferentom, badał i oceniał ich przygotowanie do wykonywania zadania. Trudno wyobrazić sobie sytuację, aby organ upoważniony do wydawania decyzji w kwestii wydania zezwolenia miał zawrzeć umowę w tym zakresie z podmiotem, któremu w postępowaniu administracyjnym odmówiłby wydania decyzji na wykonywanie tych zadań, skoro sam był ich odbiorcą, i to on z mocy ustawy odpowiada za ich prawidłowe wykonanie”.

iż kwestia powyższa dotyczy uwarunkowań prawnych w obszarze prawa miejscowego to zawsze polegaliśmy w tym względzie na wymogach i wytycznych przekazywanych nam przez konkretną gminę. Tam gdzie gmina określała wymóg posiadania zezwolenia tam o nie występowaliśmy i je uzyskiwaliśmy. W sytuacjach odmiennych, podejmowaliśmy się wykonywania zadania na podstawie zawartej z gminami umowy kierując się logiką, że skoro kwestia wydawania zezwoleń stanowi akt prawa miejscowego, to gminy wiedzą najlepiej jakie zasady w tym względzie panują na ich terenie. Niejednokrotnie otrzymywaliśmy też niespójne informacje w tym zakresie np. od Wójta Gminy Sokolniki, który wskazał, że Rada Gminy nie podjęła stosownej uchwały, a zatem nie ma wzoru wniosku do wystąpienia o zezwolenie (załącznik nr 1). Z uwagi na wskazanie nam ww. sytuacji jako nieprawidłowej, podjęliśmy czynności zmierzające do uzyskania zezwoleń w przypadku dwóch gmin z którymi aktualnie realizujemy współpracę (Pajęczno i Brzeźnio) i w przypadku gminy Brzeźnio dysponujemy już stosownym zezwoleniem. (załącznik nr 2)".

(akta kontroli str.: 17-709, 810-821, 1158, 1161-1178, 1230-1354, 1583-1585, 1589-1593, 1760, 1766)

Kwestię uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami reguluje ustawa ucpg, która w art. 8 wskazuje na wymagany zakres wniosku. Natomiast brak posiadania zezwolenia na prowadzenie ww. działalności sankcjonuje art. 10 ucpg.

3. Wbrew § 3 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk - w Schronisku nie wyodrębniono miejsca przeznaczonego do składowania odchodów zwierząt. W konsekwencji składowano odchody zwierzęce poza terenem Schroniska, tj. za ogrodzeniem, na nieogrodzonej działce nr 224/2, w bezpośrednim sąsiedztwie lasu. Zgodnie z art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁷⁶ gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności gospodarka odpadami nie może powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt.

Ponadto Prowadząca Schronisko przekazywała odchody zwierzęce do wykorzystania osobom fizycznym (rolnikom) na własne potrzeby, mimo że ww. odpadów nie ujęto w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne oraz dopuszczalnych metod ich odzysku⁷⁷ w związku z art. 27 ust. 2 i 9 ustawy o odpadach. Stosownie do art. 27 ust. 9 ww. ustawy posiadacz odpadów może przekazywać osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej niebędącej przedsiębiorcami określone rodzaje odpadów, do wykorzystania na potrzeby własne za pomocą dopuszczalnych metod odzysku, zgodnie z wymaganiami określonymi w ww. rozporządzeniu.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, iż: „W naszej ocenie rozporządzenie wskazuje, że w schronisku wyodrębnia się miejsce przeznaczone do składowania odchodów w takim celu, aby osoba/podmiot prowadzący schronisko nie składował odchodów w miejscu przypadkowym, nieprzystosowanym, w sposób niezorganizowany i dosłowne analizowanie tego zapisu nie wyczerpuje woli prawodawcy. Składowanie przez nas odchodów zwierzęcych w wyodrębnionym miejscu, które wprost nie przynależy do terenu schroniska, a podlega pod nasz użytek na ww. cele na podstawie umowy najmu nie może prowadzić do ewentualnych wniosków, że nie stosujemy się w tym zakresie do norm rozporządzenia”.

⁷⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.

⁷⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 93.

Kontynuował dalej jak w nw. przepisie⁷⁸. Dodał również: „Odchody zwierzęce odbierane były na podstawie zawartych z odbierającymi umów cywilnoprawnych nieodpłatnych. Odbierający według wiedzy schroniska odbierali użytą na schronisku słomę oraz trociny z planem zastosowania jako obornik służący do nawożenia gleby. Każdorazowo umowy zawierane były w formie ustnej”.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył także, iż: „Zgodnie z przyjętą w Polsce terminologią „obornik” jest to nawóz naturalny składający się z przefermentowanego kału i moczu zwierząt oraz ściółki. Zawiera on wszystkie składniki odżywcze potrzebne do rozwoju roślin oraz poprawia właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby (m. in. za Wikipedia). Zgodnie zaś z definicją słownika języka polskiego PWN obornik to „nawóz będący mieszaniną odchodów zwierzęcych i ściółki”. Idąc dalej, zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu⁷⁹ za „nawozy naturalne uważa się: a) obornik, gnojówkę i gnojowicę, b) pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyjątkiem odchodów pszczoł, bez dodatków innych substancji – przeznaczone do rolniczego wykorzystania”. Z kolei według przywołanej przez Pana kontrolera ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z art. 2 przepisów tej ustawy nie stosuje się do „6) biomasy w postaci: a) odchodów podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 (...), b) słomy, c) innych, niebędących niebezpiecznymi, naturalnych substancji pochodzących z produkcji rolniczej i leśnej – wykorzystywanej w rolnictwie, leśnictwie lub do produkcji energii z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. 9) produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, z wyjątkiem tych które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem”. Zgodnie z przywołanymi wyżej informacjami, odchody wytwarzane w naszym schronisku nie podlegają pod przepisy ustawy o odpadach, co wyłącza też zastosowanie przepisów przez Pana kontrolera rozporządzenia. Wypełniają one definicję obornika i zgodnie z zasadami prawidłowej praktyki rolnej mogą być stosowane przez producentów rolnych (rolników). Tożsame informacje uzyskaliśmy w tej kwestii od organu nadzoru (Powiatowy Lekarz Weterynarii) w formie zalecenia (konsultacji merytorycznej) i do chwili obecnej, na przestrzeni wielu zrealizowanych w naszym schronisku kontroli tego organu, nie otrzymaliśmy jakiegokolwiek informacji o zmianie oceny prawnej w tej kwestii. Tematyka ta nie budziła także wątpliwości u Pełnomocnika Ministra Rolnictwa do Spraw Zwierząt, który wizytował nasze schronisko w 2022 r. Jednocześnie informuję, że podmioty odbierające (rolnicy) odpowiadają we własnym zakresie za prawidłowe i zgodne z praktyką rolniczą zużycie odbieranego przez nas materiału”.

(akta kontroli str.: 1220-1229, 1495, 1501-1502, 2097-2139)

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu⁸⁰ - nawozy naturalne i produkty pofermentacyjne mogą być zbywane do bezpośredniego rolniczego wykorzystania wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej

⁷⁸ „Dodatkowo wskazuję, że zgodnie z wcześniej przekazanymi informacjami odchody podlegające bieżącemu porządkowaniu i wywożeniu z kopców są w pierwszej kolejności składowane na przeznaczonej do tego zadania przyczepie a następnie (z reguły w odstępach czasu krótszych, niż doba) przewożone w miejsce składowania znajdujące się na sąsiadującej ze schroniskiem działce. Sposób sprzątnięcia kopców, zbierania odchodów, przewożenia ich, składowania i wywożenia (utyliczacji) stanowi jeden z ciągów organizacyjnych wykonywanej przez nas pracy i został wdrożony w oparciu o analizę wydajności w celu zapewnienia maksymalnego dobrostanu zwierząt”.

⁷⁹ Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U z 2024 r., poz. 105).

⁸⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 105 (dalej ustawa o nawozach i nawożeniu).

pod rygorem nieważności. Jeżeli Schronisko traktowało zmieszaną ściółkę i odchody zwierzęce jako nawóz naturalny to powinno zachować pisemną formę umowy do zbywania powyższego rolnikom.

Zdaniem NIK nie można się zgodzić, iż odchody od zwierząt domowych (mięsożernych) stanowią nawóz naturalny zgodnie z art. 2 ustawy o nawozach i nawożeniu. Zastępca kierownika Schroniska wskazał, iż zgodnie z ww. przepisem, jako naturalne nawozy uważa się: a) obornik, gnojówkę i gnojownicę, b) pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyjątkiem odchodów pszczoł, bez dodatków innych substancji – przeznaczone do rolniczego wykorzystania. W stosunku do pojęcia „obornik” nie można posługiwać się tylko terminologią zaczerpniętą z portalu Wikipedia, czy ze słownika języka polskiego PWN. Stanowią one jedynie ogólne sformułowania w ww. zakresie. Zgodnie ze „Zbiorem zaleceń dobrej praktyki rolniczej” zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁸¹ jako pojęcie nawozu naturalnego podano: „*nawozy naturalne (odchody zwierzęce) – odchody wydalone przez zwierzęta gospodarskie lub mieszanina ściółki i odchodów tych zwierząt, przeznaczone do rolniczego wykorzystania, w tym również w formie przetworzonej, np. obornik, gnojówka, gnojowica, pomiot ptasi*”. Natomiast w Tabeli 9 dotyczącej średniej rocznej wielkości produkcji nawozów naturalnych i koncentracji azotu zawartego w tych nawozach w zależności od gatunku zwierzęcia gospodarskiego, jego wieku i wydajności oraz systemu utrzymywania zwierząt gospodarskich, która stanowi Załącznik nr 6 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganiu dalszemu zanieczyszczeniu⁸² - w zakresie produkcji obornika w zależności od gatunku zwierzęcia gospodarskiego nie wyszczególniono w niej takich gatunków zwierząt jak psy i koty.

Zgodnie z przytoczonym art. 2 ust 1 pkt 4b ustawy o nawozach i nawożeniu do nawozów naturalnych zalicza się odchody pochodzące od zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, a psy i koty nie należą do takich zwierząt. Odchody ich powinny być traktowane jako odpady, a Schronisko winne było posiadać zawartą umowę na odbiór takich odpadów⁸³.

4. Na terenie szpitala zewnętrznego psów w przypadku 11 (z 21) kojców, budy posiadały ostre metalowe zakończenia daszków, co mogło prowadzić do urazów ciał zwierząt, mimo, iż zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt: śłany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a-g ww. rozporządzenia, wykonuje się z trwałych materiałów - niepowodujących urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt. W dniu przeprowadzenia oględzin zabezpieczono ww. zakończenia daszków.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że „(...) do czasu przeprowadzenia oględzin w dniu 18 marca br. nikt, w tym przede wszystkim żaden przedstawiciel organów nadzoru i kontroli pomimo licznych inspekcji schroniska, nie zakwestionował wcześniej tego rozwiązania technicznego jako mogącego narazić zwierzęta na ewentualny uraz oraz nie odnotowano dotychczas w przedmiotowych kojcach jakiegokolwiek urazu spowodowanego infrastrukturą techniczną kojców, a co za tym idzie temat ten nie istniał. Wobec zwrócenia uwagi przez lekarza weterynarii p. (...),

⁸¹ <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zbior-zalecen-dobrej-praktyki-rolniczej-do-dobrowolnego-stosowania>.

⁸² Dz. U. z 2023 r. poz. 244.

⁸³ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10) odchody zwierzęce stanowią odpad wg klasyfikacji o numerze 02 01 06.

że daszki bud mogą stanowić ewentualną możliwość spowodowania urazu zwierząt, niezwłocznie (jeszcze w trakcie trwania oględzin) przeprowadzono prace modernizacyjne polegające na obudowaniu lica metalowych daszków drewnianą maskownicą. Prace te zostały zaakceptowane przez ww. lekarza jako wyłączające jego obawy o ewentualne zagrożenie dla zdrowia zwierząt."

(akta kontroli str.: 798, 804, 1220-1229, 2097-2139)

5. Wbrew wymaganiom określonym w ust. 1 pkt 8 załącznika⁸⁴ do rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk, dwa kojce nie spełniały wymogów minimalnych powierzchni pomieszczeń dla wszystkich psów w nich przebywających, i tak: w przypadku kojca nr K22, w którym przebywał pies⁸⁵ o wadze 36 kg zapewniono dla jego bytowania 5,72 m² powierzchni kojca (po odjęciu powierzchni budy); w przypadku kojca nr K51, w którym przebywał pies⁸⁶ o wadze 43 kg zapewniono dla jego bytowania 6,9 m² powierzchni kojca (po odjęciu powierzchni budy), tymczasem zgodnie z ww. przepisem psom o wadze powyżej 30 kg zapewnia się minimalną powierzchnię 8 m² powierzchni kojca (po odjęciu powierzchni budy lub legowiska).

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: „Odnosnie do kojca nr K22 informuję, że powierzchnia kojca po odjęciu powierzchni budy wynosi 6,63 m i wartość podana w piśmie (5,72 m) jest nieprecyzyjna i wynika z pobieżnych pomiarów dokonywanych przez osoby realizujące oględziny. Natomiast całkowita powierzchnia tego kojca wynosi 8,75 m. W chwili obecnej kojec posiada podwójną budę, która będzie w tym roku modyfikowana (zmniejszana) do rozmiarów budy pojedynczej, co dodatkowo zwiększy powierzchnię bytową kojca liczoną według rozporządzenia do metrażu wynoszącego 7,80 m. Kojec typu K to kojec zbudowany w schronisku według projektu stworzonego na długo przed wprowadzeniem norm metrażowych, stworzony z elementów szkieletu betonowego, który nie kwalifikuje się do przerobienia w celu powiększenia metrażu. W przypadku zwierząt powyżej 30 kg, nawet po planowanych modyfikacjach będzie to kojec, który będzie posiadał metraż minimalnie mniejszy od wymaganego. Jednocześnie wskazuję, że technologia kojca i budy znajdującej się w nim od początku uwzględniała sytuację, w której większe psy (waga 20-40 kg) będą posiadały możliwość wykorzystywania dachu budy jako miejsce dodatkowej aktywności lub spoczynku – tak też przedstawia się to w praktyce – psy chętnie korzystają z płaskiego drewnianego dachu budy jako urozmaicenia przestrzeni bytowej oraz jako dodatkowe legowisko (zwłaszcza przy ładnej pogodzie). Pomimo, że sytuacja taka nie jest przewidziana wprost w przepisach rozporządzenia, techniczny aspekt kojca nr K22 powoduje, że powierzchnia bytowa zwierzęcia wynosi ponad 8 m kw. powierzchni. Dodatkowo informuję, że przypadki przebywania psów w kojcach o metrażu niezgodnym z przepisami rozporządzenia jak wskazana sytuacja kojca K22 są incydentalne, stanowią odstępstwo od reguły i są w głównej mierze spowodowane opóźnieniem w pracach remontowych (przebudowa i rozbudowa kojców), na co istotny wpływ miał fakt pozostawienia wbrew planom i woli schroniska pod naszą opieką około 20 psów z gminy Kłodawa w okresie styczeń-luty 2024 r.

Odnosnie do kojca K51 ww. sytuacja przedstawia się dokładnie tak samo – są to kojce tego samego typu. Pies o nr chip 616093902338571 przebywał w tym kojcu w dniu oględzin (18.03) od dnia 12.03 po przeprowadzonym zabiegu sterylizacji i pobycie w kojcu szpitalnym. W dniu 5.04. zrealizowano procedurę adopcijną i zapewniono psu nowy dom.

Przebywanie psa w kojcu o metrażu bytowania uchybiającym nieznacznie zapisom rozporządzenia miało charakter tymczasowy, trwało 25 dni i spowodowane było

⁸⁴ Załącznik dot. minimalnych warunków, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b- g rozporządzenia, w których są utrzymywane psy i koty.

⁸⁵ Pies o numerze czipu 616093901768042.

⁸⁶ Pies o numerze czipu 616093902338571.

ówczesnym niedostatkim kilku miejsc (zgodnych metrażowo) dla psów o wadze powyżej 30 kg. Jednocześnie informuję, że realny metraż bytowania psa (z uwagi na funkcjonalność użytkową dachu budy stanowiącego dodatkowy podest) wynosił ponad 8 m kw.

(akta kontroli str.: 799, 804, 1220-1229, 1394, 2097-2139)

6. Przedłożony do kontroli elektroniczny plik w formacie Excel o nazwie „Harmonogram Spacery” nie spełniał wymogów określonych w § 7 ust. 6 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk, co do zawartości. Nie zawierał on bowiem nw. danych: imion i nazwisk osób wyprowadzających psy na wybieg lub spacer, numerów ewidencyjnych psów oraz dat wyprowadzeń poszczególnych psów na wybieg lub spacer.

Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „prowadzony w formie elektronicznej wykaz wyjść/wyprowadzeń na wybiegi/spacery zawiera daty wyprowadzeń psów oraz dane umożliwiające ustalenie imion i nazwisk osób wyprowadzających (w połączeniu z dodatkową dokumentacją).

Ewidencja wyprowadzeń jest prowadzona według wypracowanej przez nas metody, która odzwierciedla wyjścia konkretnych zwierząt na spacer/wybieg, jednakże nie jest ona prowadzona ściśle według wytycznych z rozporządzenia z uwagi na wielką czasochłonność i trudność organizacyjną wynikającą z zastosowania wprost tych wytycznych (zgodnie z przekazanymi ustnie wyjaśnieniami).

W aspekcie praktycznym rzetelne prowadzenie ewidencji według wytycznych rozporządzenia jest ogromnie obciążające czasowo, istotnie obniżałoby wydajność organizacyjną schroniska do realizowania swoich zadań, w tym wyprowadzania psów na wybiegi i spacery, a w sytuacjach angażowania do tych czynności wolontariuszy – dodatkowo utrudnione z uwagi na przepisy tzw. RODO, ochrony danych osobowych itd.”.

NIK zauważyła, że zgodnie z § 7 ust. 5-7 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk, ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacery prowadzi się w formie elektronicznej z możliwością sporządzenia wydruku i powinna ona spełniać wymagania minimalne co do zawartości. Wprowadzenie wymagań co do formy i zawartości związane jest również z możliwością wykorzystania, prowadzonej zgodnie z przepisami ewidencji, do celów kontrolnych (§ 8 ww. rozporządzenia).

(akta kontroli str.: 1157-1158, 2097-2127)

OCENA CZĄSTKOWA

Schronisko w celu realizacji zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami uzyskało zezwolenie na prowadzenie Schroniska wydane przez Wójta gminy Sieradz, niemniej faktyczny obszar działalności Schroniska wykraczał poza działkę wskazaną w zezwoleniu. Wprawdzie Schronisko każdorazowo zawierało umowy na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, to jednak w przypadku 17 gmin prowadziło taką działalność bez wymaganego przepisami ucpg zezwolenia. Jako niezgodne z prawem należy ocenić składowanie odchodów zwierzęcych poza terenem Schroniska w bezpośrednim sąsiedztwie lasu, i traktowanie przez Kierownictwo Schroniska ww. odpadów jako obornik nie podlegający ustawie o odpadach i nie poddawanie ich utylizacji.

Schronisko zapewniło odpowiednie warunki służące właściwemu traktowaniu zwierząt i ich bytowania, z wyjątkiem dwóch kojców, których powierzchnia była niewystarczająca do bytowania w nich dwóch psów o masie powyżej 30 kg, a także z wyjątkiem 11 bud, które posiadały ostre metalowe zakończenia daszków, co mogło prowadzić do urazów ciał zwierząt.

Schronisko prowadziło otwarty dostęp wolontariuszy i aktywnie ich poszukiwało poprzez media, jednakże nie prowadziło elektronicznej ewidencji wyprowadzeń psów na wybieg/spacer zgodnie z wymogami § 7 ust. 6 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk.

2. Zapobieganie bezdomności zwierząt

2.1. Schronisko w poszczególnych latach kontroli przeprowadziło kastrację/sterylizację zwierząt w nw. ilościach: w 2019 r. - 254, w 2020 r. - 200, w 2021 r. - 158, w 2022 r. - 156 i w 2023 r. - 103. Ww. zabiegi przeprowadzono na wszystkich zwierzętach w schronisku, wobec których nie było przeciwwskazań do wykonania tych zabiegów, tj. zgodnie § 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk⁸⁷, a dane w ww. zakresie wprowadzono do wykazu zwierząt przebywających w Schronisku⁸⁸. Według stanu zwierząt na dzień 4 marca 2024 r. z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne⁸⁹, nie poddawano zabiegowi kastracji/sterylizacji dwóch kotek⁹⁰ i dziewięciu psów. Nie poddano również ww. zabiegom siedmiu psów przekazanych do Schroniska przez gminy (których gminy nie były właścicielami) na podstawie decyzji o tymczasowym odbiorze właścicielom (art. 7 ust. 1 pkt 1 uoz). W przypadku dwóch psów zabieg wykonano w trakcie trwania kontroli, po osiągnięciu wieku pozwalającego na wykonanie zabiegu⁹¹.

(akta kontroli str.: 1158-1160, 1179-1204, 2067-2068, 2097-2127)

2.2. Zgodnie z wykazem zwierząt prowadzonym w Schronisku według stanu na dzień 4 marca 2024 r. wszystkie 471 zwierząt posiadało oznakowanie w postaci numeru wszczepionego transpondera (tj. zgodnie § 6 ust. 3 pkt 1 lit. f rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk). Schronisko nie rejestrowało ilości zwierząt zaszczepionych w poszczególnych latach kontroli⁹². Zgodnie z ww. rozporządzeniem oznakowanie zwierzęcia wykonuje się do siódmego dnia od zakończenia kwarantanny. W wyniku badania dokumentacji źródłowej na próbie 25 zwierząt stwierdzono, że oznakowania transponderem w Schronisku dokonywano najpóźniej na trzeci dzień od przyjęcia zwierzęcia i w przypadkach, gdy zwierzę nie posiadało takiego oznakowania. W wyniku badania próby 26 zwierząt⁹³, o której wspomniano w p.1.10. informacje o oznakowaniu wprowadzono do bazy danych zwierząt towarzyszących od dnia przyjęcia zwierzęcia do 10 lat i 193 dni w przypadku kotki przyjętej do Schroniska w dniu 21 czerwca 2012 r. Informacje o oznakowaniu wprowadzono do bazy danych zwierząt towarzyszących wraz z podaniem nazwy, siedziby i adresu schroniska, do którego przyjęto zwierzę, tj. zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych dot. schronisk. Ww. informacje wprowadzono przed wejściem w życie ww. rozporządzenia⁹⁴, czyli przed 27 stycznia 2023 r. z wyjątkiem wprowadzenia danych dot. dwóch psów, o czym szerzej w p. 2.5. i nieprawidłowości pkt 2 niniejszego obszaru kontroli, ujętego w wystąpieniu pokontrolnym.

Badanie przeprowadzone na próbie 27 psów, w trakcie oględzin, w zakresie zgodności odczytu numerów oznakowania psów i miejsca ich przebywania z danymi umieszczonymi na tablicach informacyjnych kojców i zgodności z prowadzonym w Schronisku wykazem zwierząt, nie wykazało różnic.

(akta kontroli str.: 1220-1229, 2080, 2072-2075, 2097-2127)

⁸⁷ Także w terminach określonych w ww. przepisie.

⁸⁸ Tj. zgodnie z § 6 ust. 3 pkt 1 lit d i pkt 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk.

⁸⁹ Potwierdzone kartami informacyjnymi z wizyt w gabinecie weterynaryjnym z leczenia zwierząt.

⁹⁰ Jedną z ww. kotek wysterylizowano 17 kwietnia 2024 r.

⁹¹ Tj. przed udzieleniem wyjaśnień i przedłożeniem dokumentacji potwierdzającej wykonanie ww. zabiegów. Były to psy, których właścicielem była gmina Lgota Wielka.

⁹² Obowiązek wprowadzania dat oznakowania zwierzęcia do wykazu zwierząt nie wynikał wprost z rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk.

⁹³ Tj. 23 psów i trzech kotek.

⁹⁴ Wcześniejsze rozporządzenie z 2004 r. nie regulowało ww. kwestii.

2.3. W okresie poddanym kontroli zwierzęta rejestrowano w wykazie zwierząt zgodnie z § 6 obowiązujących rozporządzeń w sprawie wymagań weterynaryjnych. W wyniku badania próby dokumentacji źródłowej 25 zwierząt, wskazanej w pkt. 2.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego stwierdzono, że fakt przyjęcia zwierząt do Schroniska potwierdzano protokołami przyjęcia zwierząt lub dokumentacją przekazania zwierząt z innego schroniska.

Wydruki/skany wygenerowane z prowadzonego wykazu zwierząt przebywających w Schronisku w zakresie 52 wytypowanych zwierząt⁹⁵ potwierdzają, iż wykaz zwierząt był zgodny w zakresie zawartych informacji, które podlegają rejestrowaniu w nim od 27 stycznia 2023 r., z wymogami rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dot. schronisk (§ 6 ww. rozporządzenia). Jak wskazano w pkt. 1.6. na próbie 27 zwierząt w trakcie przeprowadzania oględzin porównano poprawność odczytanych numerów czipów z kartami informacyjnymi wywieszonymi na kojcach, a także z danymi wykazu zwierząt stwierdzając zgodność ze stanem faktycznym, w tym zgodność z wykazem zajmowanych przez ww. psy kójców.

W wyniku porównania prowadzonego w Schronisku wykazu zwierząt z dokumentacją rozliczeniową gminy Sieradz, nie stwierdzono rozbieżności.

(akta kontroli str.: 1220-1229, 2072-2075, 2080, 2097-2127, 2158-2181)

2.4. W okresie objętym kontrolą (2019 – 2024 I kw.) Schronisko przekazało do adopcji odpowiednio: 304, 433, 174, 128, 174 i 55 psów oraz 51, 32, 27, 23, 27 i pięć kotów, co stanowiło odpowiednio: 22,9%, 38%, 19,1%, 16,8%, 21% i 9,6% psów przebywających w Schronisku oraz 56,7%, 37,2%, 36,5%, 37,1%, 29,7% i 23,8% kotów przebywających w Schronisku⁹⁶.

Według przekazanego stanu zwierząt na dzień 4 marca 2024 r. w Schronisku przebywało 11 psów, które wcześniej zostały oddane do adopcji⁹⁷. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że jeden z ww. psów został ponownie adoptowany w dniu 23 marca 2024 r., przypadku jednego psa adopcja została anulowana następnego dnia po wydaniu na prośbę adoptujących, a w pozostałych przypadkach psy wróciły do Schroniska z powodów wskazanych w oświadczeniach adoptujących. Dodała, że: *„Procedura adopcyjna stworzona jest w sposób, który ma za zadanie ograniczać nieudane adopcje/zwroty z adopcji/odebrania z adopcji, jednakże nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie tego zjawiska. W określonych przypadkach (głównie spowodowanych trudnościami w zaaklimatyzowaniu się psa w nowym miejscu) podejmujemy w imieniu gmin decyzję o przyjęciu psa z adopcji z powrotem do schroniska. Bardzo często osoby adoptujące nie są do końca świadome nowych wyzwań związanych z posiadaniem zwierzęcia lub odnotowują problemy z udzieleniem pomocy zwierzęciu w zaadoptowaniu się do nowych warunków”*.

W okresie objętym kontrolą gminy, które zawarły umowy ze Schroniskiem w zakresie wylapywania i opieki nad zwierzętami określały zadanie w zakresie adopcji zwierząt poprzez promowanie zwierząt na stronie internetowej Schroniska i w mediach społecznościowych. W przypadku gmin: Błaszki, Zduńska Wola, Miasto Zduńska Wola i gminy Sieradz w umowach określono współczynniki adopcji, a w przypadku nie zrealizowania tych współczynników zawarto zapisy o stosowaniu kar umownych. W przypadku gminy Rząśnia w umowie zawartej ze Schroniskiem w dniu 26

⁹⁵ Także próba dokumentacji w zakresie historii szczepień i leczenia zwierząt zawartych w wykazie zwierząt 23 psów i trzech kotów, o której mowa w pkt. 1.10. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁹⁶ Ww. wskaźniki nie uwzględniały danych dotyczących zwierząt oddanych właścicielom w latach 2019 – 2024 I kw., tj. odpowiednio 169, 110, 128, 134, 139 i 43 psów i 2, 0, 0, 3, 4 i 0 kotów.

⁹⁷ Oprócz ww. 11 psów w przypadku jednego psa, jak wyjaśniła Kierownik Schroniska, program do obsługi wykazu zwierząt uwzględnił go jako adoptowanego, a w rzeczywistości pies w bazie danych został przeniesiony ze statusu „właścicielski/na decyzji” na status „bezdomny” i znajdował się na stanie gminy Zduńska Wola.

października 2022 r.⁹⁸ uwzględniono dodatkowe wynagrodzenie za zrealizowaną adopcję zwierzęcia⁹⁹. Od 2023 r. dodatkowe wynagrodzenie za zrealizowaną adopcję zwierzęcia uwzględnione było we wszystkich obowiązujących umowach zawartych pomiędzy gminami, a Schroniskiem.

Badanie na próbie dokumentacji 14 adoptowanych zwierząt wykazało, że wydane do adopcji zwierzęta odbyły kwarantannę, zostały zaszczepione, oznakowane, wykastrowane/ wysterylizowane, w umowach adopcyjnych zawarto zapis wykonania zabiegów kastracji/sterylizacji po osiągnięciu odpowiedniego wieku przez zwierzę (w przypadku dwóch zwierząt w umowach adopcyjnych zawarto zobowiązanie wykonania tych zabiegów po osiągnięciu określonego wieku. Adoptujący zobowiązany był na swój koszt dostarczyć do Schroniska dokument potwierdzający przeprowadzenie kastracji/sterylizacji do roku po podpisanej umowie adopcyjnej, a w przypadku niedokonania ww. zabiegu adoptujący zobowiązany był zapłacić karę umowną. W przypadku jednego psa odstąpiono od zabiegu kastracji ze względu na wiek zwierzęcia). Dokonanie adopcji nie było uzależnione od uiszczenia opłaty.

Schronisko prowadziło akcje informacyjne i promujące adopcję (poprzez media społecznościowe i stronę internetową Schroniska, a informacja dotycząca zwierząt przebywających w schronisku była aktualna, tj. informacje nt. zwierząt przeznaczonych do adopcji oraz tych, na które prowadzono zbiórkę pieniężną¹⁰⁰). Na stronie internetowej Schroniska w zakładce „Kącik wiedzy” zamieszczono informacje dotyczące procesu adopcyjnego, który rozpoczynał się od wypełnienia e-ankiety przedadopcyjnej¹⁰¹. Proces adopcyjny kończył się zawarciem umowy adopcyjnej, a jego długość zależna była od socjalizacji zwierzęcia, na które adoptujący się zdecydował. W ww. informacjach dotyczących procesu adopcyjnego zawarto wskazówki w zakresie bezpieczeństwa i zachowań wobec adoptowanego zwierzęcia w jego nowych warunkach przebywania.

(akta kontroli str.: 1624, 1626-1627, 1631-1647, 2067-2068, 2070-2071, 2081-2082, 2097-2127)

W wyniku badania przekazanego do kontroli wykazu zwierząt oddanych do adopcji prowadzonego w formie elektronicznej stwierdzono, m. in. że:

- Schronisko nie zwróciło siedmiu psów gminie Tuliszków, tylko zostały one adoptowane w dniu 3 stycznia 2019 r. przez Stowarzyszenie [redacted] [redacted] (pięć psów) i przez Kierownik Schroniska (dwa psy)¹⁰². Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Adopcje zostały zrealizowane za wiedzą i zgodą przedstawicieli gminy w związku ze zmianą podmiotu realizującego opiekę nad bezdomnymi zwierzętami dla tej gminy. Większość zwierząt została przekazana przez gminę pod opiekę tego innego podmiotu, natomiast łącznie siedem zwierząt zostało adoptowanych przeze mnie (2) i przez zaprzyjaźnione lokalne stowarzyszenie (5) w celu zapewnienia tym zwierzętom maksymalnie dobrej opieki weterynaryjnej i zachowania dobrostanu. Liczba adopcji wynikała z ówczesnych moich oraz ww. stowarzyszenia możliwości organizacyjnych i finansowych. (...) Ostatecznie zrealizowano w każdym przypadku docelową adopcję – wszystkie te zwierzęta zostały adoptowane przez nowych właścicieli do nowych domów.”
- 31 grudnia 2020 r. cztery osoby w tym pracownicy Schroniska dokonały adopcji 59 zwierząt (58 psów i jednego kota) z 89 zwierząt z terenu gminy Wieluń (30

⁹⁸ Umowa Nr 123/2022.

⁹⁹ W tym za opiekę behawioralną ukierunkowaną na socjalizację zwierząt, indywidualne ćwiczenia ze zwierzętami, zabiegi pielęgnacyjne, sesje zdjęciowe, ogłoszenia w mediach społecznościowych i obsługę procesu adopcyjnego.

¹⁰⁰ Tj. Zbiórki pieniężne prowadzone przez Fundację Schroniska Funny Pets na prowadzenie leczenia zwierząt przebywających w Schronisku, poszkodowanych w wypadkach, ciężko chorych.

¹⁰¹ Na analizę ww. ankiety Schronisko przewidywało siedem dni.

¹⁰² Zgodnie z Bazą zwierząt Safe Animal wszystkie siedem psów posiada właściciela w postaci osób fizycznych, których zarejestrowano w ww. bazie od 15.02.2019 r. do 28.01.2020 r.

zwierząt wydano gminie w dniach 11-13 stycznia 2021 r.). Na pytania: dlaczego nie wydano gminie Wieluń wszystkich 89 zwierząt oddanych przez gminę pod opiekę Schroniska do końca 2020 r. (zgodnie z zawartą umową nr 294/2019 z dnia 31 maja 2019 r.) i w jakim celu ww. osoby adoptowały aż 59 zwierząt¹⁰³ Kierownik Schroniska odpowiedziała, że: „Gmina Wieluń w okresie 31 grudnia 2020 r. / 1 stycznia 2021 r. nie zapewniała zwierzętom opieki poprzez nierozstrzygnięcie w stosownym terminie postępowania przetargowego, zakończyła się jej umowa z naszym podmiotem, nie zawarła umowy z innym podmiotem, nie zawarła też jakiegokolwiek umowy z nami. Zwierzęta przebywały u nas bezpodstawnie od 1 stycznia 2021 r., pomimo że w tej trudnej sytuacji oferowaliśmy gminie jako awaryjne rozwiązanie usługę hotelowania zwierząt na okres do czasu zawarcia kolejnej umowy na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami. Brak wydania zwierząt gminie wynika tylko i wyłącznie z działania i braku działania (zaniechań) po stronie gminy Wieluń.”. W kwestii osób adoptujących zwierzęta wyjaśniła, że: „Osoby te adoptowały łącznie 59 zwierząt w ramach procesu przejmowania opieki nad nimi przez Fundację Schroniska Funny Pets – powodem tej decyzji była ewidentnie prowadzenie przez Gminę Wieluń postępowania przetargowego z góry ustalonym założeniem, że kolejną umowę na opiekę zawrze z podmiotem prowadzącym schronisko w (...) niezależnie od procesu przetargowego, zaproponowanych warunków, możliwości wykonania tego zadania, itd. Działania, które podjęła Gmina także po 1 stycznia 2021 r. jedynie potwierdziły nasze analizy. Adopcja na ww. osoby, a następnie na Fundację wynikała z podejścia ostrożnościowego tj. zależało nam, aby adopcje te były całkowicie zgodne z przekazanym nam upoważnieniem do realizowania adopcji (nie było w nim wprost zgody na adopcję na rzecz podmiotów takich jak stowarzyszenia lub fundacje). W załączeniu przekazuję kserokopie umów adopcyjnych z osobami wskazanymi w piśmie (załącznik nr 1) oraz następnie umowy zawarte przez te osoby z Fundacją Schroniska Funny Pets (załącznik nr 2). Reasumując, adopcje były naszym działaniem ukierunkowanym na dalsze udzielanie pomocy tym zwierzętom (takiej części z nich, którą oceniliśmy że damy radę się zaopiekować). Przejęcie na siebie tego ciężaru wynikało ze znanych nam wówczas sposobów pracy schroniska w (...), stosowanych przez nich stawek finansowych (umowy nawet w stawce 3 zł/dobę utrzymania psa), warunków finansowych zaproponowanych Gminie Wieluń (różnica względem naszej oferty ponad 30% taniej – według naszych obliczeń, stawka niepozwalająca na zapewnienie zwierzętom dobrostanu). Zdecydowana większość zwierząt to były zwierzęta w zaawansowanym już wieku, a zatem te ze schorzeniami wymagającymi stałego podawania leków itp. Warto wskazać, że wiele z nich przyjmowało leki kosztujące dziennie więcej, niż stawka po której schronisko z (...) „planowało” zapewnić im dobrostan i leczenie (stawka 5 zł dziennie). W załączonych dokumentach znajdują się m.in. informacje o niewystarczającej obsadzie pracowników, braku leczenia stacjonarnego w schronisku, nieprawdziwa informacja o wolontariacie, które de facto nie funkcjonowało (vide pismo z Inspekcji weterynaryjnej).

Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 18 umowy nr 294/2019 z dnia 31 maja 2019 r. zawartej pomiędzy Schroniskiem, a gminą Wieluń psy adoptowane i oddawane właścicielowi winny trafić do centralnych baz danych zwierząt oznakowanych elektronicznie w przeciągu 14 dni od daty adopcji. Tylko w dwóch przypadkach dane wprowadzono do bazy Safe Animal w dniu 14 stycznia 2021 r. W 32 przypadkach dane dot. zwierząt Schronisko wprowadzało od 28 stycznia do 15 czerwca 2021 r. W 25 przypadkach nie wprowadzono danych zwierząt do bazy

¹⁰³ Z danych bazy Safe Animal wynikało, że 14 zwierząt znalazło się w fundacjach/stowarzyszeniach, a siedem zwierząt trafiło do osoby prywatnej z m. Warszawa.

Safe Animal. Ponadto w przypadku psa o numerze czip 967000009374262 wynika, że Schronisko wprowadziło jego dane do bazy Safe Animal w dniu 14 czerwca 2021 r., a jako właściciela wpisano Schronisko. Tymczasem zgodnie ze stroną internetową Schroniska <https://funny-pets.pl> jest to pies należący do Fundacji „Funny Pets”¹⁰⁴. Wobec powyższego w bazie Safe Animal zarejestrowano niewłaściwe dane właściciela z prawie półrocznym opóźnieniem. Szerzej o niezgodnościach wyszczególnionych w ww. akapicie w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 1*.

W kwestii adopcji przez Schronisko ww. zwierząt Burmistrz Wielunia wyjaśnił, że: „w dniu 7 stycznia 2021 roku Gmina Wieluń wystąpiła z pismem do Przytuliska i hotelu dla zwierząt domowych „FUNNY PETS” Marta Szturma Czartki 49B, 98-200 Sieradz o przygotowanie na dzień 11 stycznia 2021 r. 82 psów i 5 kotów (pismo w załączeniu) W dniu 12 stycznia 2021 r. do tutejszego urzędu wpłynęło pismo dotyczące sporządzenia przez Przytulisko i hotel dla zwierząt domowych „FUNNY PETS” Marta Szturma Czartki 49B, 98-200 Sieradz aneksu do sprawozdania rocznego za rok 2020, z którego wynika, że Przytulisko i hotel dla zwierząt domowych „FUNNY PETS” Marta Szturma przeprowadziło w dniu 31.12.2020 r. po godzinach zasadniczego funkcjonowania biura schroniska adopcję 59 zwierząt, których to stronami umów byli również pracownicy ww. schroniska. W chwili odbioru zwierząt w dniach 11-13 stycznia własność Gminy Wieluń stanowiła zatem 30 zwierząt. W związku z zaistniałą sytuacją, Gmina Wieluń powzięła wątpliwość, co do prawdziwości zawartych umów adopcyjnych i mając na uwadze dobro zwierząt złożyło w tej sprawie stosowne zawiadomienie do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu oraz zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu.”.

W efekcie ww. złożonych zawiadomień Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sieradzu odmówił wszczęcia kontroli w Schronisku ze względu na brak podstawy prawnej i po pouczeniu, że to gmina powinna zawrzeć w umowie takie postanowienia, które dają jej możliwość przeprowadzenia kontroli w każdej sytuacji. Prokuratura Rejonowa w Sieradzu w dniu 25 maja 2021 r. umorzyła dochodzenie w sprawie usiłowania oszustwa w dniu 31 grudnia 2020 r. na szkodę Gminy Wieluń. W uzasadnieniu Prokuratura Rejonowa w Sieradzu uwzględniła wyjaśnienia jak ww. przedstawione przez Kierownika Schroniska, stwierdzając przy tym, że na dzień wydania postanowienia zostało już adoptowanych 20 z 59 przejętych zwierząt. Ponadto Prokuratura wskazała, że w dniu 22 grudnia 2020 r. gmina Wieluń przeprowadziła w Schronisku kontrolę i nie stwierdziła nieprawidłowości. W uzasadnieniu podano również, że dzięki przejęciu 59 zwierząt zostały ograniczone koszty gminy Wieluń związane z opieką nad ww. zwierzętami.

- osoba fizyczna zamieszkała w Warszawie¹⁰⁵, oprócz adoptowania siedmiu psów, które wskazano w tiret nr 2, w okresie objętym kontrolą adoptowała jeszcze 17 innych zwierząt. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Osoba ta jest nam znana z prowadzonej przez nią działalności dobroczynnej dla zwierząt, zajmuje się ona problematyką zwierząt bezdomnych i im pomaga. Ma na swoim wiele zrealizowanych adopcji zwierząt, współpracuje na stałe ze znanymi organizacjami zajmującymi się udzielaniem opieki dla zwierząt, adopcja do tej osoby w rzeczywistości była etapem procesu docelowych adopcji nowych właścicieli. Jest to osoba godna zaufania, schronisko nie miało żadnych wątpliwości co do intencji tej osoby w zakresie udzielania pomocy w znalezieniu docelowych domów dla zwierzątek znajdujących się dotychczas pod opieką ustawową Gminy Wieluń”.

¹⁰⁴ Zgodnie z danymi otrzymanymi od Kierownika Schroniska w dniu 06.05.2024 r. w pliku pdf eksport przyjęć – ww. pies został przyjęty przez Fundację „Funny Pets” w dniu 01.01.2021 r.

¹⁰⁵ Informacje uzyskane z bazy danych Safe Animal, w której to Schronisko wprowadzało dane na temat zwierząt.

- 31 grudnia 2023 r. Schronisko przekazało do adopcji dwa psy¹⁰⁶ z 18 zwierząt z gminy Kłodawa (której kończyła się umowa w tym dniu) Fundacji Schroniska „Funny Pets”. Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Gmina Kłodawa nie zawarła z nami umowy na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami od dnia 1 stycznia 2024 r. ani nie zawarła wówczas tej umowy z żadnym innym podmiotem. Gmina ta posiadała z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem informację, że nie jesteśmy zainteresowani kontynuowaniem współpracy z gminą po wygaśnięciu umowy zawartej do dnia 31.12.2023 r. Gmina mimo to nie podjęła w porę jakichkolwiek działań zmierzających do zapewnienia opieki nad zwierzętami. W drodze wyjątku na wyraźną prośbę przedstawicieli gminy zaproponowaliśmy hotelowanie zwierząt w schronisku do czasu ich odebrania przez gminę i przekazanie pod opiekę innego podmiotu. Jednocześnie widząc nieporadność gminy w tym zakresie, nieprofesjonalne podejście osób decyzyjnych zdecydowaliśmy się o przekazaniu do adopcji do Fundacji Schroniska Funny Pets dwóch psów, które wymagały najbardziej czasochłonnej i kosztownej opieki weterynaryjnej (z uwagi na wiek i stan zdrowia – istniejące schorzenia i choroby). Ponadto ich stan zdrowia stanowił przeciwwskazanie do transportu, zwłaszcza w przypadku psa nr chip 616096700047286, który znajdował się de facto w stanie leczenia paliatywnego. Decyzja ta była spowodowana warunkami, jakie według relacji osób trzecich, znajdują się w miejscu gdzie gmina zdecydowała się skierować zwierzęta. Liczba natomiast dwóch zwierząt wynikała z ograniczonych możliwości organizacyjnych i finansowych fundacji (nie było możliwości by objąć opieką większą liczbę zwierząt).”

(akta kontroli str.: 1652-1718, 1770, 1805-1996, 2097-2127, 2193)

2.5. Na podstawie badania próby dokumentacji 26 zwierząt wskazanej w pkt 1.10.¹⁰⁷ stwierdzono, że nie zarejestrowano w ogólnokrajowej bazie danych Safe Animal dwóch psów o numerach chip: 900079000228186 (pies z gminy Miasto Sieradz) i 616093901768824 (suczka z gminy Zduńska Wola), mimo że Schronisko było zobligowane do takiej rejestracji na podstawie zawartych z ww. gminami umów (o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości, pkt 2*).

Zgodnie z zawartymi umowami z gminami wyszczególnionymi w przypisie¹⁰⁸ Schronisko było zobowiązane do przeprowadzania akcji edukacyjnych w szkołach z terenu tych gmin. W odpowiedzi na wskazanie ilości przeprowadzenia ww. akcji w latach objętych kontrolą w szkołach/przedszkolach (i w jakich placówkach), w tym dat przeprowadzenia takich akcji i tematyki zajęć, a także odwiedzin Schroniska przez konkretne szkoły Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Prowadzimy wiele działań edukacyjnych w zakresie opieki nad zwierzętami i promujących adopcje zwierząt bezdomnych, nie tylko na rzecz gmin z którymi współpracujemy odwiedzamy też placówki edukacyjne położone na terenie innych gmin oraz przyjmujemy na odwiedziny do schroniska także te grupy zorganizowane dla których realizujemy spacer edukacyjny, których placówki edukacyjne zlokalizowane są poza obszarem gmin dla których realizujemy opiekę nad bezdomnymi zwierzętami. W związku z wymogami zawartymi w niektórych umowach dotyczącymi określonej minimalnej liczby podjętych działań w określonym czasie prowadzimy w schronisku bieżący monitoring realizacji

¹⁰⁶ O numerach czip: 616096700047286 (zgodnie z dokumentacją 9 stycznia 2024 r. nastąpił zgon zwierzęcia) i 616093900961118.

¹⁰⁷ Tj. 23 psów i trzech kotów.

¹⁰⁸ Gminy: Błaszki (od 2019 r. akcje edukacyjne w placówkach edukacyjnych na terenie gminy, od 2021 r. 4 takie akcje a od 2022 r. – 8 akcji edukacyjnych), Miasto Sieradz (od 2023 r. przeprowadzanie w szkołach akcji zachęcających do opieki nad zwierzętami), Zapolice (od 2019 r. przeprowadzanie akcji edukacyjnych w placówkach oświatowych- szkoły, przedszkola, zapraszanie uczniów do odwiedzin Schroniska), gm. Zduńska Wola (akcje edukacyjne w placówkach edukacyjnych na terenie gminy, wycieczki szkolne - odwiedzanie Schroniska co najmniej 1 raz w roku), Miasto Zduńska Wola (akcje edukacyjne w placówkach oświatowych, zapraszanie uczniów do odwiedzania Schroniska).

tego zadania. Nie prowadzimy jednak odrębnej sprawozdawczości analitycznej w tym względzie, dlatego też nie dysponuję gotowymi materiałami pozwalającymi udzielić odpowiedzi na zadane pytanie a analiza wsteczna tego zagadnienia byłaby nieuzasadniona z powodu obciążenia czasowego i finansowego (już trzeci miesiąc realizujemy intensywnie kolejne zapytania NIK oraz wykonujemy jednocześnie swoje podstawowe zadania). Zwracam uwagę, że weryfikacja wypełniania przez nas obowiązków z umów w zakresie działań edukacyjnych spoczywa na podmiotach powierzających nam te zadania.”.

(akta kontroli str.: 1624, 1628-1629, 2046-2066, 2072-2075)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodnie z § 1 ust, 2 pkt 18 umowy nr 294/2019 z dnia 31 maja 2019 r. zawartej pomiędzy Prowadzącą Schronisko a gminą Wieluń, zwierzęta adoptowane¹⁰⁹ nie były wpisywane do centralnych baz danych zwierząt oznakowanych elektronicznie w przeciągu 14 dni od daty adopcji. Tylko w dwóch przypadkach (stanowiących 3,4% podlegających ewidencjonowaniu) dane wprowadzono do bazy Safe Animal w terminie 14 dni. W 32 przypadkach (stanowiących 54,2% podlegających ewidencjonowaniu) dane dot. zwierząt Schronisko wprowadziło z opóźnieniem od 14 do 152 dni. W 25 przypadkach (stanowiących 42,4% podlegających ewidencjonowaniu) nie wprowadzono danych zwierząt do bazy Safe Animal. Ponadto w przypadku psa o numerze czip 967000009374262 wprowadzono jego dane do bazy Safe Animal w dniu 14 czerwca 2021 r., a jako właściciela wpisano Schronisko. Tymczasem zgodnie ze stroną internetową Schroniska <https://funny-pets.pl> jest to pies należący do Fundacji „Funny Pets”¹¹⁰. Wobec powyższego w bazie Safe Animal zarejestrowano niewłaściwe dane właściciela i z opóźnieniem 151 dni.

Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „Gmina Wieluń złamała wiele zapisów umownych w okresie kończącym umowę oraz po jej wygaśnięciu: brak odebrania zwierząt w obowiązującym terminie, brak uiszczenia opłaty za bezumowne pozostawienie u nas zwierząt w schronisku od dnia 1 stycznia 2021 r. i sprawowanie mimo to przez nas opieki nad nimi. Adopcje zostały zrealizowane w dniu 31 grudnia, a więc wtedy, gdy faktem stało się to, że gmina wbrew obowiązkowi nie odbierze zwierząt ze schroniska, Przejęcie na siebie i podmioty powiązane odpowiedzialności i kosztów opieki nad 59 zwierzętami, przygotowanie dla tych zwierząt miejsc zapewniających dobrostan i wypracowanie dla nich jak największych szans adopcyjnych było dla nas wówczas kluczowe; zupełnie nieistotne stały się kwestie sprawozdawczości w tym względzie dla gminy”. W kwestii braku wprowadzenia danych do bazy Safe Animal 25 przejętych zwierząt dodała: „Zwierzęta adoptowane z Gminy Wieluń były wpisywane do ww. bazy danych w sytuacji docelowej adopcji do nowego właściciela, 25 zwierząt nie zostało wpisane do tej bazy, gdyż nie zostały wyadoptowane przez Fundację. Część z nich przebywa nadal pod opieką fundacji (12), część niestety już odeszła naturalnie (7) a część została w międzyczasie poddana humanitarnej eutanazji (6)”. W przypadku psa o numerze czip 967000009374262 Kierownik Schroniska wyjaśniła, że: „najprawdopodobniej błędne przypisanie podmiotu w bazie Safe Animal jest wynikiem błędu ludzkiego – bliskość schroniska i fundacji; jednakże jest to czynność wykonana przez fundację, niepodlegająca wprost kontroli i bez jakiegokolwiek znaczenia dla jej wyników”.

(akta kontroli str.: 24-34, 1652-1664, 1666, 1719, 2097-2127)

¹⁰⁹ Adopcji 59 zwierząt dokonano w dniu 31 grudnia 2020 r.

¹¹⁰ Zgodnie z danymi otrzymanymi od Kierownika Schroniska w dniu 06.05.2024 r. w pliku pdf eksport przyjąć – ww. pies został przyjęty przez Fundację „Funny Pets” w dniu 01.01.2021 r.

2. W przypadku dwóch psów o numerach chip: 900079000228186 (pies z gminy Miasto Sieradz) i 616093901768824 (suczka z gminy Zduńska Wola) nie zarejestrowano ich w ogólnokrajowej bazie danych Safe Animal, mimo że Schronisko było zobligowane do takiej rejestracji na podstawie zawartych z ww. gminami umów¹¹¹, a także obowiązującego od 27 stycznia 2023 r. § 9 ust. 3 rozporządzenia z 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk.

Zastępca kierownika Schroniska oświadczył, że: „psy o numerach chip: 900079000228186 oraz 616093901768824 nie były zarejestrowane w bazie danych Safe Animal z uwagi na błąd ludzki pracownika odpowiedzialnego za realizację tych czynności. Ww. psy znajdowały się w grupie zwierząt, których rekordy wpisywane były do bazy danych przez wspierających schronisko na stałe wolontariuszy w ramach angażowania młodych osób w prace związane z opieką nad bezdomnymi zwierzętami. Pracownik nadzorujący te czynności (...) nie zweryfikował (przeoczył) brak wpisania tych rekordów do bazy danych.

Jednocześnie informuję, że niezwłocznie po zweryfikowaniu tego faktu (po otrzymaniu pytania w tym względzie), rekordy ww. zwierząt zostały zamieszczone w bazie danych. Ponadto wskazuję, że w sytuacji adopcji zwierzęcia regułą jest aktualizacja rekordu w bazie Safe Animal (wpisanie danych nowego właściciela) i wówczas najpóźniej błąd ten zostałby ujawniony”.

(akta kontroli str.: 356-363, 534-544, 799, 805, 2002-2005)

OCENA CZĄSTKOWA

Schronisko właściwie prowadziło obowiązkową kastrację/sterylizację oraz znakowanie zwierząt w nim przebywających. Prawidłowo prowadzono także wykaz zwierząt przebywających w schronisku.

Schronisko prawidłowo przeprowadzało działania na rzecz adopcji zwierząt, w szczególności: wydawało zwierzęta po odbytej kwarantannie, obowiązkowych szczepieniach, oznakowaniu, kastracji/sterylizacji i zobowiązaniu w zawartych umowach przez adoptujących do realizacji ww. zabiegów w przypadkach adopcji zwierząt, którym z uwagi na młody wiek nie można było ich przeprowadzić w Schronisku. Niemniej Schronisko nie realizowało wszystkich postanowień w zawartych umowach z gminami w zakresie rejestracji zwierząt lub zmiany danych w ogólnokrajowej bazie danych zwierząt Safe Animal.

OBSZAR

3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności

Opis stanu faktycznego

3.1 Na utrzymywanie zwierząt Schronisko ponosiło koszty: transportu, żywienia, sterylizacji i kastracji, znakowania, szczepienia, utylizacji zwłok, wynagrodzenia dla osób zatrudnionych i inne. Roczne ww. koszty w latach 2019 – 2024 I kwartał wynosiły odpowiednio: 2 468,2 tys. zł, 2 352,7 tys. zł, 1 772,4 tys. zł, 2 040,3 tys. zł, 3 185 tys. zł i 880,3 tys. zł. Średni dzienny koszt utrzymania jednego zwierzęcia w ww. okresie wynosił odpowiednio¹¹²: 8,78 zł, 11,69 zł, 11,29 zł, 12,42 zł, 17,45 zł i 20,38 zł, w tym średni dzienny koszt żywienia jednego zwierzęcia (tj. zakup głównie składników do produkcji karmy¹¹³) wynosił odpowiednio: 0,69 zł, 1,50 zł, 0,58 zł, 0,61 zł, 0,63 zł i 0,56 zł.

(akta kontroli str. 2068-2069, 2071)

¹¹¹ Psy zarejestrowano w przedmiotowej bazie w dniu 8 kwietnia 2024 r.

¹¹² Średnia liczba zwierząt przebywających dziennie w Schronisku w latach 2019 – 2024 I półrocze wynosiła odpowiednio: 770, 550, 430, 450, 500 i 480.

¹¹³ Bez uwzględnienia wynagrodzenia osób obsługujących produkcję karmy, kosztów energii wytworzenia karmy i innych pochodnych kosztów.

Schronisko uzyskało w okresie objętym kontrolą (2019 – 2024 I półrocze) przychody od gmin za świadczone usługi w wysokości odpowiednio: 2 705,2 tys. zł, 2 542,5 tys. zł, 1 986,3 tys. zł, 2 353,4 tys. zł, 3 676,6 tys. zł i 1 119,8 tys. zł. Przychody te nie obejmowały wartości otrzymanych przez Schronisko darowizn w postaci karmy dla zwierząt. Średni dzienny przychód za świadczone przez Schronisko usługi po pomniejszeniu o wydatki na koszty remontów i inwestycji wynosił w poszczególnych latach odpowiednio: 6,96 tys. zł, 6,37 tys. zł, 4,87 tys. zł, 5,63 tys. zł, 8,89 tys. zł i 10 tys. zł. W przeliczeniu na jedno zwierzę średni dzienny przychód wynosił odpowiednio: 9,04 zł, 11,59 zł, 11,32 zł, 12,50 zł, 17,79 zł i 20,83 zł¹¹⁴.

(akta kontroli str.: 2046-2066, 2068-2069, 2071)

3.2. Na remonty, modernizację infrastruktury technicznej i inwestycje, poniesiono wydatki, w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą (2019 – 2024 I półrocze) odpowiednio w wysokości: 165 tys. zł, 210 tys. zł, 210 tys. zł, 300 tys. zł, 430 tys. zł i 220 tys. zł. Wydatki poniesione na dostosowanie Schroniska do wymogów rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych dot. schronisk zostały omówione w p. 1.4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str.: 2069)

3.3. Schronisko nie otrzymywało dotacji ze środków publicznych. Uzyskiwane przychody pochodziły ze świadczenia usług w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Prowadzona w schronisku ewidencja księgowa umożliwiała jasne i rzetelne rozliczenie otrzymanych przez podmiot prowadzący schronisko środków publicznych. Na podstawie badania rozliczeń Schroniska z gminą Sieradz, stwierdzono, że podmiot prowadzący schronisko zgodnie z postanowieniami umowy prawidłowo wykonał zobowiązania określone umową, w szczególności dotyczące rozliczenia z gminą i wynagrodzenia za wykonane zadania.

W umowach zawartych pomiędzy Schroniskiem, a gminami ustalono stawki jednostkowe za utrzymanie psa/kota, za wylapanie psa/kota wraz z opieką weterynaryjną (badanie, szczepienie, odrobaczenie, zabiegi, konieczna eutanazja, kastracja/sterylizacja, zaczipowanie, itp.), a od 2023 r. również za zrealizowaną adopcję zwierzęcia.

(akta kontroli str.: 17-673, 2046-2066, 2097-2127, 2158-2181)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Z uwagi na brak stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia ww. obszar poddany kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Pozyskanie zezwoleń na prowadzenie aktualnej działalności w zakresie ochrony bezdomnych zwierząt na terenie gmin, z którymi zawarto jedynie umowy w ww. zakresie.
2. Uwzględnienie we wniosku do Wójta gminy Sieradz o wydanie zezwolenia na prowadzenie schroniska terenu działek, na których faktycznie prowadzone jest Schronisko.

¹¹⁴ Bez uwzględnienia kosztów remontu i modernizacji Schroniska w przeliczeniu na jedno zwierzę średni dzienny przychód wynosił odpowiednio: 9,63 zł, 12,63 zł, 12,66 zł, 14,33 zł, 20,15 zł i 25,92 zł.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

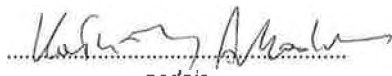
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

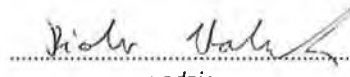
Łódź, 26 czerwca 2024 r.

Kontroler
Arkadiusz Kałużny
Specjalista kontroli państwowej

podpis

Delegatura w Łodzi

Dyrektor
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

podpis